

ఆయుర్వేదనిలయం, బెజవాడ

శ్రీమద్విజయోద్రాగి భగవద్వాచార్య స్వామిలవారు

శ్రీమద్విజయోద్రాగిలవారి సిద్ధాంతమును
వ్యాపింపజేసిన యతిండులలో వీ రొకరు.

శ్రీమద్విజయోద్రాగిలవారు ప్రతిపాదించిన ద్వైతమత సిద్ధాంతము ననుసరించుచున్న వారి కందరికిని శ్రీ మంత్రాలయ స్వామిని విఖ్యాతిగాంచిన శ్రీరాఘవేంద్రస్వామిల మహామహిమ విదితమే. శ్రీ రాఘవేంద్ర యతిండుల బృందావనము కుంగభద్రా నదితీరమున మంత్రాలయ మను పవిత్రక్షేత్రము నందున్నది. శ్రీమద్విజయోద్రాగిలవారు రచించిన గ్రంథముల కన్నిటికిని శ్రీవిజయతీర్థస్వామిలు టీక వ్రాసియున్నారు. కావుననే వారికి శ్రీ టీకాకృత్ గ్రంథత్వము లను విఖ్యాతమైనది. శ్రీ టీకాచార్యులవారు వ్రాసిన వాఖ్యానముల కన్నిటికిని ఉపనిషత్తులు, మున్నగు నితర గ్రంథములను గూడ శ్రీ రాఘవేంద్రస్వామిలు మరల ఖండార్యములు మున్నగు వ్యాఖ్యానములను వ్రాసియున్నారు. శ్రీ రాఘవేంద్రుల మహిమ ప్రత్యక్షము మంత్రాలయమునందున్నవారి బృందావనము కడకేసి చాలమంది నేపదేసి యైహికాభివృద్ధి ఫలములను నేటికిని బడయుచునేయున్నారు. శ్రీరాఘవేంద్రుల కాశ్రమమునొసంగినవారు శ్రీ గుణేంద్రస్వామిలు, శ్రీగుణేంద్రుల కాశ్రమ మొసంగినవారు శ్రీ విజయోద్రులు. శ్రీ విజయోద్రులు శ్రీ వ్యాసరామస్వామిల నాశ్రయించిరి. శ్రీ వ్యాసరామలు స్వయముగా శ్రీ విజయోద్రులకు పూర్వాశ్రమమునందు ద్వైత మతసిద్ధాంతగ్రంథముల నుపదేశించిరి. పిమ్మట శ్రీ వ్యాసరామలు తమ ద్వియమిత్రులగు శ్రీగుణేంద్రతీర్థులను కొరగా శ్రీగుణేంద్రులు శ్రీ విజయోద్రుల కాశ్రమమొసగిరి. విజయగిరి సామ్రాజ్యాధిపత్యమును వహించిన శ్రీ కృష్ణదేవరాయ మహారాజు కాలమున శ్రీ వ్యాసరామలు లా మహారాజుచే నేవింపబడుచు నచటనుండిరి. శ్రీవ్యాసరామలు శ్రీకృష్ణదేవరాయల వారికి పరమపితంకరులుగానుండిరి. శ్రీవ్యాసరామలు వారిని శ్రీ కృష్ణదేవరాయలు నవరత్నములచే నభిషేకించినట్లుల గ్రంథనిదర్శనము కలదు. శ్రీ విజయోద్రుల మతము కుంభకోణము నందున్నది. ఈ నెల 27 వ తేదీని ఆనగ ప్రభవ సంవత్సర శ్రేష్ఠ బహుళ త్రయోదశి నాడు కుంభకోణమున శ్రీవిజయోద్రుల పుణ్యదినారాధనము జయప్రదముగా జరిగినది. విజయగిరి సంస్థానాధిపతియగు శ్రీ కృష్ణదేవరాయలు శ్రీ వ్యాసరామస్వామిని పూజించుచుండెనని యెని వివరింపబడినది. అటులే శ్రీ కృష్ణదేవరాయల యనంతరము రాజ్యాధిపత్యమును వహించిన శ్రీ కృష్ణదేవరాయల జామత (అల్లుడు) యగు శ్రీ రామరాయలు శ్రీ విజయోద్రస్వామిలవారిని నేవించుచుండెను. ఈ మహారాజులు పూనుకొనుటచే శ్రీమద్విజయోద్రాగిలవారు స్థాపించిన ద్వైతమతసిద్ధాంతమును వ్యాపింపజేయుటకు పెక్కుగ్రంథముల వాకాలమున శ్రీ వ్యాసరామలవారు శ్రీ విజయోద్రులుగూడ వ్రాయగలిగిరి. శ్రీ విజయోద్రగద్య యనునది రాఘవేంద్ర విజయమున రెండవ ఆధ్యాయమునందున్నది. ఈ గద్యలో శ్రీవిజయోద్రుల చరిత్ర సంగ్రహముగానున్నది. శంకరాచార్య మత ప్రచారకులలో ఆప్యయ్యదీక్షితులు ముప్రసిద్ధులలో నొకరు. ఈ దీక్షితులును విజయోద్రులును సమకాలినులు. చాలసారులు దీక్షితులవారు కుంభకోణమునందు శ్రీ విజయోద్రుల మతమునకువచ్చి వారితో ద్వైతాద్వైత సిద్ధాంతములను గూర్చి చర్చ జరిగించుచుండిరియని వీరిద్దరును గంటల కొలది చర్చించుచుండెడివారనియు తెలియుచున్నది. దీక్షితులవారు 104 గ్రంథములను వ్రాసిరియని శ్రీ విజయోద్రులుగూడ 104 గ్రంథములను వ్రాసిరియని ప్రతీతికలదు. వీరిద్దరు నొకరి గ్రంథముల నొకరు ఖండించుటకే నిన్నిగ్రంథములను వ్రాసిరి. అడయారు గ్రంథాలయాధికారిగానుండిన ఓటోహడగుగారు దీక్షితులవారి గ్రంథములను శ్రీ విజయోద్రులగ్రంథములను గూడ సాకల్యముగా పంపించి ఒక్కచోటనే పూర్వపక్షసిద్ధాంత గ్రంథములను చక్కగా నమర్చవలెనని ఆశించుచుండిరి. కాని యైహికా మహాసంగ్రామము తలెత్తించుటచే ఆయన అడయారునుండి వెడలిపోవలసి వచ్చినందున ఆ ప్రయత్నము కొనసాగలేదు. శ్రీ విజయోద్రులు వ్రాసిన తాళపత్రగ్రంథముల కొన్ని యిప్పటికిని కలవు. దక్షిణదేశమునందలి శైవమత సిద్ధాంత వేత్తలగు పండితులతో గూడ శ్రీ విజయోద్రులు చాలసారులు వాదించుచుండిరియని కుంభకోణమునందలి మతమును శైవమత పండితుల కడనుండియే వాదములో గలిచి శ్రీ విజయోద్రులు బడయగలిగిరియని పెద్దలచెప్పుచుండురు.

శ్రీ టీకాచార్యుల వారును శ్రీ వ్యాసరామల వారును వ్రాసిన గ్రంథములకు శ్రీవిజయోద్రులు వ్యాఖ్యాన రూపకము లగు గ్రంథములను వ్రాసియుండిరి. శ్రీ విజయోద్ర స్వామిలకు శ్రీ రామరాజ మహారాజు కనకాభిషేకము గావించెనని తెలియుచున్నది. శ్రీ విజయోద్రుల బృందావనము కుంభకోణమునందలిమతమునందున్నది. అన్ని మతముల వారునువచ్చి నిత్యమును నేపదేయుచుండురనియు శ్రీవిజయోద్రుల తాళపత్ర గ్రంథములలో కొన్ని తమవద్దగూడ నున్నవనియు శ్రీ ఆర్. నాగరాజ శర్మ ఎం. ఎ. ఎల్. టి. గారు వ్రాసిన లేఖలన తెలియుచున్నది.

వెదురుమూడి శేషగిరిరావు.

తెండరునోటిను

తిరుమలమీదనుండు తెప్పకు రంగుపూయర్ప 2850-0-0 గల యెట్టిమేటు పనికిగాను తే 15-7-27 ది సాయంకాలము 5 ఘంటలవరకు తిరుమల తిరుపతివైరా దేవస్థానముల విచారణ కర్తలవారికి శీలుచేయబడిన తెండర్లను పంపుకోవలెను.

2. తెండరుకవరుపై "తిరుమలలోనుండు తెప్పకు రంగుపూయగల యెట్టిమేటు పనికిగాను తెండరు" అని విశదముగా వ్రాసి నదరు తెండరుపై శ్రీ విచారణకర్తలవారికి పంపుకొనవలెను.

3. ప్రతి తెండరుదారుడున్న తన తెండరుతో డిపాజిట్టువగను రూ 150-0-0 రొఖముగాగాని లేక కరెన్సీనోట్లుగాగాని పంపుకోవలెను. నదరు మొత్తమును తెండరు మంజూరు కాబడినట్లు తెలిసినవెంటనే గైరు మంజూరు తెండరుదారునికి వాపను యివ్వబడును.

4. విచారణ కర్తలవారికి యే తెండరునుగాని అన్ని తెండర్లనుగాని కారణము తెలుపకనే అంగీకరించకపోవుటకు స్వతంత్రము కద్దు.

5. తెండరుదారుడు తన తెండరును అంగీకరింపబడినట్లు తెలిసినతేది లాగాయతు ఒకవారం రోజులలోగా దేవస్థానం డి. పి. డబ్లియు డిపార్టుమెంటులో ప్రస్తుతం అమలులోనుండు పరత్తులకు బద్దపడి రూ 0-12-0 స్టాంపుకాగితముపై నదరు అగ్రిమెంటును వ్రాసి యివ్వవలెను.

నదరు పనిని అగ్రిమెంటు మంజూరుకాబడిన ఒకవారం రోజులలోగా ప్రారంభించవలెను. తప్పి నంతట నదరు కంట్రాక్టును రద్దుపరుచుటయేగాక నదరు తెండరుదారుడు తాను చెల్లించిన డిపాజిట్టు మొత్తమును దేవస్థానం సర్కారుకు వదలుకొనుటయేగాక అతని జవాబురీపై నదరుపనిని మరుయేలము వేయబడును.

6. విచారణకర్తలవారి అనుమతిపొందక యీ కంట్రాక్టుపని లోపాయకారి గుత్తకు యివ్వబడకూడదు.

7. సెలవురోజులలో తప్ప యితరదినములలో కచ్చేరి జరుగుకాలములో తెండరుదారుడు తిరుపతి దేవస్థానం యింజనీరువారి ఆఫీసులో కంట్రాక్టు పరత్తులు, ప్లాను, యెట్టిమేటు మొదలగునవి చూచుకొనవచ్చును.

8. తెండరుదారుడు యెట్టిమేటులేట్లతో సంబంధము లేకయే తన తెండరులో తనకు యిష్టము వచ్చినలేట్లను నమూదుచేసుకొని పంపుకోవచ్చును. తిరుమల తిరుపతి వైరా దేవస్థానముల ఆఫీసు, తిరుపతి.

తే 22-8-27 ది శ్రీ మహాంత ప్రయాగదాసుజీ విచారణకర్త.

దేవాదాయ ధర్మాదాయశాసనము

ఆగమధర్మములు-అర్చనతత్వములు-అనుభవ భుక్తములు

ఆగమ ధర్మముల ననుసరించి స్థాపకులర్చకులకు భూములనే యిచ్చియున్నారు. అయితే యిట్లుగా యిచ్చుటలో, భగవంతునికి యర్పకునకు భేదమేలేదని జెప్పియుండుటచే, అర్చకులకు దేవునిపేరుతోను, అర్చకేతరులైన యావన్ముది దేవాలయపు నాకర్లకు వారివారి పేరుతోను, భూములిచ్చి యుండుట తటస్థించెను. భూము లేనాడైతే యర్చకులకు స్థాపకులవలన యివ్వబడెనో యానాటనుండ్లయొ నేటివరకు యర్చకులయనుభవభుక్తములలోనే యుంట్లాయున్నవి. అయితే యర్చకుల భూములు దేవునిపేరుతో యున్న యవకాశము జూచుకొని, బోద్ధవారు దేవాలయపు భూములుగా తీర్మానించుతూ యున్నారు. అందుచే యర్చక సత్త్వములు, అనుభవభుక్తములు ఆగమ ధర్మములు స్థాపితాచారములు నశించుటకు ప్రారంభమయ్యెను. దేవునిపేరున్నను, యర్చకుల భూములేయని జెప్పుట కొక ధర్మకాన్తములేగాక యితర నిదర్శనములు గూడా చాలా యున్నవి. అనాదినుండి అర్చకుల యనుభవ భుక్తములలోనే యుంట్లాయుండుటకటి. అర్చకభూము లన్నిచోట్లను దేవునిపేరుతోనే యుండుట రెండు. దేవునిపేరుతో నున్న భూములేదప్ప అర్చకులపేరుతో వేరే భూములు దేవాలయములు. అర్చకేతర నాకర్లకందరకు భూములే యిచ్చి యుండుట నాలుగు. అర్చకులనుభవించుచున్న భూము లేన్నడు ధర్మకర్తల సామర్థ్యధీనము లలో గాని భుక్తము లలో గాని లేకుండా యుండుటైదు. భాగదాయపు హక్కుల ప్రకారమీ భూములర్చకులు పంచుకొనుచూ వచ్చుచుండుటారు. దీర్ఘమైట్టి కాళ్యణమైట్టి కాళ్ళకిమ్మకొనుచూ వచ్చుచుండుటేడు. తాకట్లతో సహాబెట్టుచుండుటెనిమిది. భూములవైవచ్చుచున్న యావాదాయము, ఏ మాత్రమైనను దేవాలయముల కెన్నడుపయోగించునకుండా వచ్చుచుండుట తొమ్మిది. దాతలు వ్రాసియిచ్చినసన్నదులు, దానపత్రములు, కాసనములు మొదలై నరికార్దు సాధనభూతములలో, మొదట దేవుని పేరుకువ్రాశి, దిగువ నర్చకుడు పుత్రపౌత్ర పారంపర్యాయనుభవించుచుండవలసినదిగా వ్రాసియుండుట పది. ఈ శాం రిజిస్టరుయొక్క యనుభవధర్మకాలములో యర్చకులపేర వ్రాసి యుండుట పదకొండు. ఈ శాంకెటిల్ మొంటు కాలమందర్చకుల వల్లనే స్టేటుమెంటుపుచ్చుకొనుట పన్నెండు గనుక యీపైన పునరాచరించిన యంశములవలన యర్చకులభూములే 4ని ధ్రువపడుతూయున్నవి. అయితే 1925 సంవత్సరపు నె 1 ర యాక్టు నందుగాని, 1927 వ సంవత్సరపు నె 2 ర యాక్టుననుగాని యర్చకహక్కుల రక్షణనుగురించి స్పష్టముగా జెప్పియుండినవారుగారు. అందుచే బోద్ధవారు రక్షమముగను, అన్యాయముగను, అశాలోచితముగను, అర్చకసత్త్వములను, అనుభవభుక్తములను ఆగమధర్మములను, స్థాపితాచారములను నశింపజేయుటకు మొదలిడినారు. గనుక ముద్రాకు ప్రభుత్వమువారున్నూ కాసనభుక్తులున్నూ, అద్వైతరీ కమిటీవారున్నూ, అర్చకుల హక్కులను గురించి ముందుగా యంశ్యరీక్షించి గనుగొని యెన్నటికిన్ని యెవరివలను, యే అక్రమములు జరుగకుండా యుండులాగున రానున్న సవరణబిల్లులో యేర్పాటుజేయించుట యవసరము న్ను వ్యాయమున్నూ తగు ధర్మమున్నూ నై యున్నది.

తెనాలి, డి. హెచ్. వి. రంగాచార్యులు.

WANTED 3108
Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full Particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp.
Apply to:—IMPERIAL TELEGRAPH COLLEGE, DELHI.

ప్రశ్న
భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులు వాయుటకు రూ 1-0-0. ప్రతి ప్రశ్నకు 0-4-0. వి. పి. ఖర్చులు 0-4-0 ఆవును. ప్రశ్న వ్రాయుకాలమును తెలుపవలెను. 1275
హనుమాన్ జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తణి.

ఆయుర్వేదాపధ రత్నా కరము రు. 3-0-0
చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6
ఆంధ్రజైవజ్యోతిషావళి రు. 2, భస్మప్రాకారిక రు. 1 3046) డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ.

బెంగళూరులో ఖద్దరు ప్రదర్శనము

గొంధిమహాత్ముని వ్యాసము

బెంగళూరులో ఖద్దరు ప్రదర్శనమును జరిపినదముగా జరుపుటకు సి. రాజగోపాలాచారిగారును గంగాధరరావు దేశ పాండ్యగారును సర్వశక్తులను వినియోగించుచున్నారు. వారు కోరునది ప్రాశస్త్యముగాని సంఖ్యగారు. కావుననే వారవకాశమును చాల పరిమితమొనరించిరి. కావుననే దీనిని వారలభారత ప్రదర్శన వన పీఠికా పోయినది. అందువలననే దక్షిణభారత ప్రదర్శనను సామకరణమిది. కాని ఈ ప్రదర్శనమువలన ప్రజలు ఖద్దరునుగూర్చిన సకలవిషయములను గ్రహించగలుగుటకు సావనల సన్నిహిత్యముచేయించి చూపించగోరుచు అందులకన్ని రాష్ట్రములవారును తోడ్పడవలెనని కోరిరి. కావున ప్రతిగింజలు తీయుట మొదలు బట్టలు చేయుటవరకును గల పనుల సన్నిహిత్యము చేయుటగోరువారును నిపుణులగు వారుచేయు పద్ధతిని వారు వాడెను యువకరణములను చూడగోరువారును తప్పక యీ ప్రదర్శనమునకు రాదగును. ఈ ప్రదర్శన వ్యయములకు మొత్తము దొరతనమువారు 500 రూపాయలను సగటు యొక్క భవనమున యొక్కది. మొత్తము ప్రభుత్వ పరిశ్రామికశాఖాధికారి (డైరెక్టరు ఆఫ్ యిండస్ట్రీసు) ప్రదర్శన సంఘసభ్యులలో నొకడుగానున్నాడు. విశేషమును విషయమునను పరోపకారము విషయమునను ఖద్దరువలన కలుగు లాభ మపారమైయుండగా రాజులు మహారాజులు మున్నగు సంస్థానాధిపతులు ఖద్దరువిషయమున చేయవలసినంత సహాయమును చేయక పోవుట చాల వింతగానేయున్నది. గ్రామములలో నివసించుచున్న కొట్లకొలది ప్రజలకు వ్యవసాయమునకు తోడుగా నింకొక నృత్తిగూడ ముఖ్యముగానుండవలెనని అందరును అంగీకరించుచునేయున్నారు. గ్రామపురస్థులైనా గూర్చి చాలమంది నూతన చిత్తు విధానములను మితిలేకుండ వ్రాయుచున్నాడుగాని సర్వజనసాధ్యముగలవాని నొక్కొక్కటియైనను గూడ ఖద్దరుతో సరిపోలగల దింతవరకు కనబడలేదు. ఇప్పుడు ఖద్దరును ప్రజలు యుపయోగించుచున్నంత మాత్రముగనైనను యీ శ్రాత్రివిధానములలో దేనినిగూడ వారు తెలిసినంతవరకు ప్రజలు పరిశీలించుటలేదు. ఇప్పుడు ఖద్దరువిధానము 1500 గ్రామములలో బాగుగా సాగుచున్నందున నది అత్యల్పమున పీలులేదు.

ఖద్దరువలన రాజకీయ ప్రయోజనముగూడ నున్నదను కారణమున ప్రభుత్వోద్యోగులైనను భయపడవనవలయును. ఖద్దరు రాజకీయముగూడ ప్రయోజనకరమనినచో పరిహసించునట్టి విద్యాధికులగు రాజకీయనేత్రులు మనదేశమునందు చాలమందిరారు. కాసహజభలవలన నెట్టి రాజకీయ ప్రయోజనము కలుగునో ఖద్దరులను గూడ నట్టి ప్రయోజనమే కలుగుననినచో సరిగా నుండును. విద్యాశాఖ, సహకార (కో-ఆపరేటివు సొసైటీ) సంఘములు, మద్యపాన నిర్మూలనము మున్నగువానికి రాజకీయములతో నెట్టి సంబంధముకలదో ఖద్దరుగూడ రాజకీయములతో నెట్టి సంబంధమేకలదు. ఏజాతిగాని యవలంబించెను పురోగ్రహకరములగు ఉత్పాదకములలో దేనికిగాని రాజకీయ సంబంధములేకుండచేయుట యసంధ్యము. దేశద్రోహములకునివా రందరును రాజులను మహారాజులను రాజప్రతినిధియును గూడ హిందూమహమ్మదీయ మైత్రీనిగూర్చి విధిగా పనిచేయువలసియేయున్నది. హిందూమహమ్మదీయ సఖ్యతకు రాజకీయములలో సంబంధముకలదని పరిహసించు సాహపింపగలవా రింతవరకెవ్వరును కనబడలేదు. ఆ కారణమున నైకమత్యమును కలిగించుటకు పూనుకొనుటకు చెనుదీయువా రెవ్వరును నా కిప్పటివరకును కనబడలేదు. దేశమునందున్న ప్రజలు యావస్థవిధియును, రాజనీతియును యిరువలను గూడ పూనుకొనిననే గాని ఖద్దరు పుష్కలమునకు సంపూర్ణముగ విజయము కలుగదు. లక్షాధికారులను భిక్షాధికారులను జమిందారులను నైతులను గూడ పూనుకొనవలెను. కావున ఖద్దరుకు రాజకీయమోదోశముతో నెట్టి సంబంధమును కలుగకుండచేయుటకు పకల ప్రయత్నములను జరుగుచున్నవి. ఖద్దరు విప్లవమునకు సూచకము కాదు. కాని ఆత్మప్రకటనము, ఆత్మోత్సాహము మున్నగువానికి సూచకముగా నున్నది. భవిష్యత్తును బీదలను యజమానులను కార్మికులను గల కృత్రిమభేదములను తొలగించి వారి కందరికిని సీరమగు ప్రేమబంధమును కలిగించుట పూనునట్టి దీక్షకు ఖద్దరు సూచకముగా నున్నది. కావున బెంగళూరులో

జరుగనున్న ప్రదర్శనమును ప్రజలు యావస్థవిధియును ఆదరించెదననియు బెంగళూరు కంట్రీనుమొంటులోనున్న యూరోపియను లందరునుగూడ నాదరించెద రనియును నే నాశించుచున్నాను. ఇతరులతోపాటు అధికసంఖ్యాకులుగా నిచటనున్న పాశ్చాత్యులనుగూడ నే నావ్వనించుచున్నాను. నంది కొండలలోను బెంగళూరులోను నన్ను చూడవచ్చిన పాశ్చాత్య మిత్రు లందరికిని గూడ ఖద్దరును గూర్చి నేను విన్నవించుచునే యుంటిని. తిండిలేక మాడుచున్న కొట్లకొలది భారతీయులకు ఖద్దరు కల్పతరువు వంటిది గాన దాని నాచరించవలెనని నేను వారిని కోరితిని.

బెంగళూరువారికి బట్టల పోషకుల విపరీతముగానున్నది గాననేరదక బహిరంగపథంలో శ్రీయుత శ్రీనివాస శాస్త్రి గారుగూడ యీ పోషకు వితిమిరిపోవుచున్నది గాన కొంత తగ్గించవలెనని హెచ్చరించిరి. తిరుమనాపల్లిలో నొక యువపాఠ్యాయుడుగూడ నిలుచి కోరుచుండెను. ఈకారణముననే బెంగళూరులో ఖద్దరుపై నమృతముగలవారు చాలమంది గూడ ఖద్దరును కట్టుటకు సాహసించజాలకున్నారు. మనము పోషకులకు చూచుటవలన ప్రక్కయింటి బీదసోదరుకు పకుటంబుగా పశుపక్షియొండవలసి నచ్చుచున్నదిగాన దైర్యము నవలంబించి యీ పోషకు తిరస్కరింపుడని నేను కోరుచున్నాను. భవభిక్షులగువారు బట్టలు నగలు మున్నగు వలంకారములను పను మార్చుకొనుగూడదని నేననుగాని వానినిసమకూర్చుకొనుటలో బీదలసితిని తమసితిని గల తారతమ్యమును గూడ వారు గమనించవలెనని మాత్రమే కోరుచును. సకలమహాత్ములగు సంఘములన్నిటిలోను ప్రజల తారతమ్యమును గమనించుచునే యుండురు. భారతదేశమున బట్టలలో విక్రీణితులైనవరకు ములంగోటి. ఒక లంగోటికి చతురపుగజములో ఆరవవంతు గడ్డ చాలును. పోషకు గోరువారు యీ లంగోటిని అంత్యపరిమాణముగా గొని తదనుగుణముగా వాధిక్యతను మాత్రమే చూచుచుండవలెను. బీదలుగూడ తమ కోరికలను నెరవేర్చుకొనగల స్థితిలోనికి రాగలుగునట్టి ఆపకాశమును కలిగింపకుండ భవిష్యత్తు తమకోరికల నపరిమితముగా పెంచుచు ననుభవించు చుండుటవలన కట్టిలాభమును బీదకుకలుగజాలదు. ప్రస్తుతముబీదలు తమకొని వృద్ధిచెందించుటల వారినిప్రాత్యాపారములకు పోకులనుకోరునట్టి మధ్యతరగతులవారు ఖద్దరుకుట్టుటయే సాధనము. అందువలన బీదలకు కొంత ఆదాయ మవనుగా లభింపగలదు. బెంగళూరులో చాలమంది ఖద్దరు ప్రచారమునకు ధనమునోసగియున్నారు. కాని యంతమాత్రము తోచాలదు. ఖద్దరును ప్రజలలో హెచ్చుచుంది కట్టుచుండిననే గాని ఖద్దరుపరిశ్రమ వృద్ధిచెందనేరదు. కావున యీ ప్రాంతములవారు ప్రదర్శనమునకువచ్చి చూచుటయును ఖద్దరుప్రచారమునకు ధన మొసంగుటయును మాత్రమేగాక ఖద్దరును స్వయముగాకట్టుచు తద్వారాబీదలతో నవివాధానసంబంధమును కలిగి యుండవలెననిగూడ నేను కోరుచును" అని మహాత్ముడు వ్రాసిన వ్యాసము నేను వెలువడిన ఎంగలయిండియా 28 సంవత్సరాల ప్రకటింపబడినది. (ప్రీ ప్రెసు)

HOMOEOPATHIC INSTITUTE
FOR
ANDHRAS.
A Competitive Examination in English and Ele. Science of nearly School Final Standard will be held at Masulipatam on 16-7-27 for Selection of Candidates physically fit to the I years' H. L. M. P. Diploma Course of the Masulipatam Branch Institute of the Calcutta Edwad Medical College of Homoeopathy Registered with the Government and Recognized by the Doctors' Association and Homoeo Medical Board. For Prospectus & Application forms, apply to the Superintendent of this Institute at Masulipatam.

బల్లారి పండిత సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి
విరచిత నూతననాటకములు ప్రతి 1-4-0
మేవాడు శౌర్యాగ్ని విరచితకారసభాగి
ముల పండితపామరలచే పొగడ్డగన్నది.
ప్రాధ కృష్ణలీల (నుయోధన పరాధవము) నవీనపరిభాషము. మనోహర కల్పనలు. ప్రసక్తియు.
కే. యస్. శాస్త్రిలు అందునన్ను, బల్లారి ఏజెంటు వి.వి. రమణ్ అందుకో, కాకినాడ సెటి,

సర్ కూర్మాగారికి జవాబు

బెజవాడలో రామదాసుపంతులుగారు రుపన్యసింతుట (ప్రీ ప్రెసు)

బెజవాడ, ఆగస్ట్ 20— నల్లూరునండి యిటకు వచ్చిన గౌరవనీయులగు నేమవరపు రామదాసు పంతులుగారును సర్ సింహదేవర సత్యనారాయణగారును నీన్నరాత్రి రామమోహన గ్రంథాలయ మందిరములో నావస్థసేంచిరి.

కాంగ్రెసు ఐకమత్యమునుగూర్చి మాట్లాడుచు రాను దానుగారు కాంగ్రెసుపై దండెత్తి నచ్చినందుకు సర్ కూర్మా వేంకటరెడ్డిగారికి బలమైన జవాబు చెప్పిరి. ఇదివరకును యిప్పుడును గూడ సర్వపక్షముల ప్రాతినిధ్యము గలిగియున్నట్టి జాతీయసభ కాంగ్రెసొక్కటియే. హిందూదేశమునకు స్వరాజ్యమును సుపాదించి చెట్టబట్టె పాటుబడువాడు భారతీయుడైనను విరోధియై డైనను ఎవ్వరైనను అందులో చేసే ఏ చుచ్చును. నిరాశాపూరితములును ఆపత్త్యప్తికరములు నని కాంగ్రెసును ఖండించినట్టి పంపకరణములను సాగించెదమని స్వలాభముల నపేక్షించి నైషమ్య భావములను పురికొల్పుచు నిరంకుశాధికార వ్యవస్థతో స్నేహముజేసికొన్నట్టి వారొక్కరే కాంగ్రెసునకు దూరముగా నిలువబడుచున్నారు.

శ్రీ పంతులుగారు జన్మితుపక్షమువారియొక్కయు సర్ కే. వి. రెడ్డినాయుడుగారి యొక్కయు చర్యలను తెలియజేసి వారు జాతీయతను అభివృద్ధిని విరోధిలని జెప్పిరి. సర్ కే. వి. రెడ్డినాయుడుగార్లవంటి అభివృద్ధి నిరోధకులమాటలు వినక దురభిమానమును నవలించి కాంగ్రెసులో చేరుడని జన్మితుపక్షమువారిని కోరిరి.

కాంగ్రెసునందైకమత్య ముండుటయే జాతికి నిజమైన బలమనియు ప్రస్తుత సమయంలో ప్రతిపక్షులనవారు లనియు రిస్కాన్సీవువాదులనియు కాంగ్రెసులో చీలిక లుండరాదనియు ఆనెట్టిలోనున్న కాంగ్రెసుసభ్యులకును మహారాష్ట్రపక్షము వారికిని నిజముగా భేదములేదనియు పంతులుగారు చెప్పిరి.

స్వరాజ్యరాజ్యాంగ నిర్మాతలయొక్క కందరును అంగీకరించి యేర్పరచుకొని ప్రత్యేకనియోజకవ్యవస్థలను నదలి హిందూమహమ్మదీయ తీర్మానము నన్ని పక్షములవారును అనుసరింపుట మిక్కిలి యవసరమని పంతులుగారు నొక్కిచెప్పిరి.

గ్రామపురస్థులైనా గూర్చి సత్యనారాయణగారు తరువాత మాట్లాడిరి.

పార్లాడే హత్య

ముద్దాయిలు తాము నిర్దోషులనుట లాహోరు జూను 29— ముద్దాయిలందరు పార్లాడే హత్య సంవర్షమున తాము నిర్దోషులని వాదించిరి. పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు కేసు సంవర్షములను పూర్తిగ విచారింపవలెననియు, అన్ని కేసులలోవకే గాక ఇది ప్రత్యేక సంవర్షమునియు, ఈ హిందువుహత్య మహమ్మదీయులందు స్థలమున జరిగెననియు పోలీసువారికి ఆచోకీ తీయుట చాల కష్టమయ్యెననియు చెలిపి పోలీసువారు ఆబసపుకేసులు పెట్టజాలరనియు ముద్దాయిలు తాము నిర్దోషులని మాయాంక తెలుపుచురయు ననిరి. అబ్దుల్లాగనిగార్ల సాక్ష్యమువలన కేసు ఆపత్యముగాదని తేలినది. హత్రాగారు తప్పు ఇతరులకు హత్య గావించు నుద్దేశము లేదు గాని. ముద్దాయిలందరును అందు పాల్గొనిరి.

ప్రతివాదిపక్షవ్యాధివాది కథయంతయు వాటకబూటకమునలే నున్నదనిరి. మహమ్మదీయుడు మహమ్మదీయునికి వ్యతిరేకముగ సాక్ష్యమునిచ్చుట అసంవర్షము అందును మతద్వేషము వితిమిరిన ఈ రోజులలోనా? ఇది పోలీసువారి దయాలేకముచే రిస్కంపబడినది. ముద్దాయిలలో నెవరికిని హత్యగావించు నుద్దేశములేదు లేకున్న వెంటనే యాతని చంపుటకు మార్గము చూచి యుండురు. కేసు రేఫటికి వాయిదా చేయబడినది. (ప్రీ ప్రెసు)

మూగపిల్లవాడొకడు సామర్లకోటజేరుట 27 వ తేది సాయంకాలము 5 గంటలకు, 10 సంవత్సరముల వయస్సులోపుగాగల యెర్రని మూగపిల్లవాడు దారికప్పి చామర్లకోట యూనియను శానిటరీయన్ స్కెల్లర్లగారి లోపలవున్నాడు, వానికణతలను యిగ్రహ్యుల కాల్చుచున్నువున్నవి. బ్రాహ్మిపిల్లవానినలె నున్నాడు. వానిబంగువు తెవరయినను వచ్చితినుకొనిజెళ్లవలెనని దూపూడి అన్నయ్యగారు, వాయువున్నారు.

ఇండియను మెడికలు కాలేజీ స్టూడెంట్సు హాస్టలు ప్రారంభోత్సవము

జూలై నెల 1 తేదీ శుక్రవారము సాయంత్రం 4 గంటలకు కీల్బాగు పోలీసు స్టేషనుకు ఎదురుగా పూవమ్మి హై రోడ్డుమీదనున్న "కొటాపాళాసు" అనుభవనమున జరుగును. దాక్కరు ముఖ్యత్యుక్తుగారు ప్రారంభోత్సవము సమైవరు.

శ్రీ పాంచురంగ భగవత్కథా ప్రసంగసభ:-

శ్రీ ఎంబెరుమావారు యాదవాదిలో సంపత్కుమారులను ప్రతిష్ఠ చేయుటనుగూర్చి 8-7-27 తేదీ ఆదివారం సాయంత్రం 4 గంటలకు హిందూధియాలాజికలు హైస్కూలు నందు శ్రీమదుభయశేదాంత శ్రీరంగం శతగోపాచార్యస్వామిల వారు భగవత్కథా కాలక్షేపము చేయుదురు.

కార్వోరేషను ఎన్నికలు:- జి. తెల్వపతి శెట్టి గారు మద్రాసు లోని పెరంబూరుభారత్పూర్ దివిజనుల కౌన్సిలు సభ్యుడుగా ఎన్నుకొనబడుటకు అభ్యర్థిగా నిలిచిరి. వీరు కాలాగ్రేకువాదులు. బి. శివరావుగారు కార్వోరేషను తరపున కార్వోరేషను సభ్యత్వమునకు ప్రయత్నము చేయకపోవుటవల్ల వీరు ప్రయత్నము చేయుచున్నారు.

ప్రధానమంత్రి సుబ్బరాయనుగారు

గుంటూరుకు రారు

గౌ. బాలి పి. సుబ్బరాయనుగారు (ప్రధానమంత్రి) ఈ జూలై నెలలో చేయబోవు ఆంధ్రదేశ పర్యటనపంద్యములో గుంటూరుకువచ్చుట విరమించుకొనిరి.

మద్రాసు దక్షిణమహారాష్ట్ర రైల్వే స్థానిక సలహాదారుల సంఘసభ

యం. యస్. యం. రైల్వేవారియొక్క స్థానిక సలహా సంఘముయొక్క సభ యీ జూలై నెల 28 తేదీని కంపెనీ ఏ జంటుగారగు ఏ. ఎ. బిన్నగారి అధ్యక్షతన జెంగళూరు కంట్లో స్పెంటు స్టేషనువద్ద జరిగెను.

ఈక్రింది ముఖ్య విషయములు చర్చింపబడెను.

తిరుగుడు గేట్లు

మద్రాసు సెంట్రల్ స్టేషనులో మూడవతరగతి టిక్కెట్ల నమ్మకీ టిక్కివద్ద ఏర్పరచిన తిరుగుడు గుమ్మమువంటి గేట్లు ఇతర అన్ని స్టేషనులవద్దను ఏర్పాటుచేయు విషయమై చర్చించగా సెంట్రల్ స్టేషను వద్ద ఆగేటు బాగా ఉపయోగకరమని ప్రవహదిన పిమ్మట తిరు త్తనీ, తిరుపతి స్టేషనులలో కూడా ఏర్పాటు చేసెదమని అధ్యక్షుడు సెలవిచ్చెను.

నవ్రకర్ల కొరకై ప్రత్యేక మొక్క పెట్టె తగిలించుట

ఒకటి, రెండు తరగతుల ప్రయాణీకుల తాలాకు నపుకర్లు కూర్చుండుట కై ప్రత్యేకించి యొక మూడవతరగతి పెట్టెవోకటి తగిలించవలసిందిగా కోరిరి. ఈ విషయముల బాగుగా మంచిచెడ్డలు విచారించి సాధ్యమైనచో అట్టి ఏర్పాటు చేసెదమని అధ్యక్షుడు చెప్పెను. చినగంజాము, కేటపాలెంలమధ్య కడవకుదురు అను ఒక స్టేషనుపరీక్షార్థము సాహించువిషయము ఆలోచించబడెను. 201-2 మైలువద్ద స్టేషను ఏర్పాటు చేసెయిడల ఎక్కువసేపాదారీ ఏర్పడగలదనియు చాలా ప్రయోజనకరమేయనియు, భవనిర్యాగాముల టిక్కిలలో దీనినికూడా చేర్చించి ప్రవ్యము వీలుచెంట్ల కాంక్షను చేయబడుననియు అధ్యక్షుడు చెప్పెను.

దొనకొండ - బెజవాడ మధ్య రైళ్లు

బెజవాడ దొనకొండలమధ్య ఇంకొక ప్యాసింజరు నడిపించవలసిందిగా కోరిరి. ఈ సెప్టెంబరు 1 తేదీనుండి పరీక్షార్థముక మిక్కిలు బండిని బెజవాడ దొనకొండమధ్య నడుపబడుననియు ఆ బండియొక్క ప్రయాణ వేగవివరములు ముమ్మందు ప్రకటింపబడుననియు అధ్యక్షుడు చెప్పెను.

శ్రీ సీతారామరాజు జన్మదినోత్సవము

(స్వకీయవిలేఖరి)

రాజమహేంద్రవరము, జూలై 29:- అల్లూరి సీతారామరాజుగారు 31 వ జన్మదినోత్సవము జూలై 31 తేదీ ఆదివారము రాజమహేంద్రవరమున జరుగును. మండపేట వాస్తవ్యులగు శ్రీయుతి పీఠమ్మి జగ్గన్నగారు ఇతర ప్రముఖులు ఈ ఉత్సవము నందు పాలుగైకొనెదరు. ఆంధ్రరాష్ట్రమున ఇతరనగరములందు కూడ ఇట్లే యాదినమున ఉత్సవములు జరుగవలయునని కోరుచున్నాను. (తంలివార్త)

కృష్ణాజిల్లా నామిషుక్ ఎయిడెడ్ మేనేజర్ల నిర్వాహకవర్గసభ

జూలై 4 వ తారీఖున బెజవాడకు వచ్చుచున్న విద్యకాభివృద్ధి కారిని సంఘముతరపున సంకర్షించుటకు జూలై 3 తారీఖు సాయంత్రము 2 గంటలకు బెజవాడ రామమోహన రైల్వేలో సభ జరుగును.

కొ. వెంకటరమణయ్య, కార్యదర్శి.

కావేరి మేటూరు ప్రాజెక్టు

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఉదకమండలము, జూలై 30:- కావేరి, మేటూరు ప్రాజెక్టు లాండు అక్విజిషను ఆఫీసరు ఉద్యోగము జూలై 1-వ తేదీ నుండి రద్దుజేయుబడుననియు ప్రాజెక్టు కమిషనరు యస్. బి. ఈనాన్నగారే ఈ పనులనుకూడ చేయుచుండెద రనియు తెలియుచున్నది. (తంలివార్త)

గవర్నరుగారి పర్యటనము

వృధనగరము, జూలై 29:- వృధనగరం తెల్వాసి రైలుమార్గమున సైన్లు బండిలో 76 మైళ్ళ దూరము గవర్నరుగారి సిబ్బందితో సేతు ప్రయాణ మొనర్చిరి. రైలుమార్గమున కిరుచైపుల ఫలస్కృతులతోపులు కనులకు ఆనందము కలుగజేయుచుండెను.

రైలుమార్గపు ప్రారంభముతోపున జరిగిన పిమ్మట అసోసియేటెడు ప్రెస్ ప్రతినిధిలో గవర్నరుగారు ముచ్చటించుచు దక్షిణఇండియా రైల్వేఏజెంటు కోలేరాగారు భారతదేశమునకు నిజముగు మిత్రుడనియు భారతయువకులు ఇంజనీయరింగు విషయములందు శ్రేష్ఠులైనదని దేశమునకు గొప్పలభము కలుగుననియు చెప్పిరి. (ఆ.ప్రెస్)

అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ మానేజరు సేనుగారికి విందు

మద్రాసునందలి అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ ప్రతినిధి యగు కి.ద్రాగారు నిన్న సాయంత్రం తన కార్యాలయమున అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ సర్వీసు జెనరలు మానేజరు సేనుగారికి అల్పాహారముల విందుసేసిరి. ఈ సర్వీసు విషయమై పత్రికాప్రతినిధులతో సంభాషించి తనవూర్పులను గాలింపజలయునకు ఉద్దేశముతో సేనుగారు చెన్నపురికి వచ్చిరి. ఈ విందునకు చెన్ననగరమునందలి పత్రికల ప్రతినిధులందరు ఆహ్వానింపబడిరి. హిందూపత్రికాధిపతులు కె. శ్రీనివాసమగారు, ఎస్. రిలోనుగారు (మెయిలుపత్రిక) ఆంధ్రులసగారు (మెయిలుపత్రిక) ఎ. రామసేనుగారు (దెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్) చల్లా శేషగిరిరావుగారు (ఆంధ్రపత్రిక) జి. వి. కృపానిధిగారు (స్వరాజ్య) ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు యం. యల్. ఎ. (స్వదేశమిత్రులు) గౌ. జి. ఎ. నరేశ్వరగారు (ఇండియన్ రెవ్యూ) యం. బాలసుందరం మొదలియారగారు (దూడలు) యం. యస్. కామతు (టూడే) పత్రికల సహాయ సంపాదకులు మరికొందరు వచ్చియుండిరి. కి.ద్రాగారు సేనుగారు పత్రికా ప్రతినిధుల కందరకు స్వాగతమొసగి మిగుల మర్యాదమాపిరి. హరిసను కంపెనివారితో అమర్చబడిన ఫలహారముల భుజించుచు అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ సర్వీసువిషయమై ఆందరు ఇష్టగోష్ఠి ప్రసంగములు బంపిరి. ఆంధ్రదేశమున ప్రతినిధులను విరివిగ నియమించి ఆంధ్రదేశపువార్తలను సేకరించుటకై అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ వారు పూనుకొనవలయునని కొందరుగావించిన నూచనలు సేనుగారు కృతజ్ఞత తెలిపిరి. రాత్రి 7 గంటలవరకు ఇష్టగోష్ఠి ప్రసంగములు జరిగెను.

కత్తియవారు బొంబాయి రేవులతగాదా

సంస్థానాధీశుల అభిప్రాయములు

బొంబాయి జూలై 29:- కత్తియవారు కేవుల విషయమై ఇండియా ప్రభుత్వము వారు గావించిన నూచనలు ఇదివరకే ప్రకటింపబడినవి. కత్తియవారు సంస్థానముల ప్రతినిధులు ముపుంటుఅబునందు సమావేశమై ఈనూచనలను గురించి ఆలోచించి ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి ఈక్రిందివిధమున ప్రత్యుత్తరముప తీర్మానించుకొనిరి. 1917 సంవత్సరపు ఒడంబడికను మార్చవలసినంత అవసరమేమియు ఏర్పడలేదు. ఈ ఒడంబడికను ఏర్పరచుకొనెనను సంస్థానాధీశులు ఉల్లంఘించలేదు. కావున ఈ ఒడంబడికను మార్చకూడదు. తమర ప్రభుమునందున్న కేవులపై తమకు సంపూర్ణాధికారము లున్నవనియు 1917 సంవత్సరపు ఒడంబడికకు తమకు ంట్టిసంబంధములేదని బరోడా సంస్థానమువారు తెలుపుచున్నారు.

సంస్థానాధీశులు మోసమునకు లొంగెదరా?

ఈవిషయమై ఇండియన్ కేవనులు హైదరాబాద్ పత్రిక ఈదివరవిధమున ఒక సంపాదకీయవ్యాసమును ప్రకటించినది. సుంకములవిషయమున కత్తియవారు సంస్థానాధీశులు మోసమునకు లొంగెదరా యని ప్రశ్నింపవలయున్నది. సుంకములను వసూలుచేసికొను అధికారము సంస్థానాధీశులకు సహజమైనది. ఈ హక్కును నడులకొనుట ఆత్మకృత్య గావించుకొనుటయగును. పునర్విచారాయనియు, హక్కులను సరిపుచ్చుకొనుటయనియు చెప్పబడు ఆర్కాటులను సంస్థానాధీశులు లొంగిపోవరని నమ్ముచున్నాము ఈసమయమున పట్టుదలచూపక 1917 సంవత్సరపు ఒడంబడికను మార్చుకొనుట సంస్థానాధీశులు అంగీకరించిన వారు గొప్పనష్టమునకు పాలుయ్యెదరు. తమకు సహజముగ నుండవలసిన హక్కులను కాపాడుకొనవలయుననియు, ఆత్మగౌరవమును నిలప శక్తికొనవలయుననియు సంస్థానాధీశులు లొంగిపోయిన ఈ సమయమున పట్టుదల ప్రకటించవలయును. ప్రభుత్వమువారు నూచనలు ఆకర్షవలెముగనున్నను వాటిని అంగీకరించుట ఆత్మరీనాశకరమని సంస్థానాధీశులు గతైరుగవలయును. (ప్రెస్ మెసు.)

ముపుంటు అబు సభ

బొంబాయి, జూలై 30:- ముపుంటు అబు సభ సోమవారమునాడు ప్రారంభమయ్యెను. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి నూచనలపై 31 దినములు చర్చ జరిగెను ఈ నూచనలను సంస్థానాధీశులు అంగీకరింప జాలవరకు బుగవారముతో సభ ముగియవలసివచ్చెను. 1917-వ సంవత్సరపు ఒడంబడికను రద్దు చేయుటకు వీలులేదనియు ఈ ఒడంబడిక పీఠముగ నుండునని తలచి సంస్థానాధీశులు రేవుల అభివృద్ధికై ఎంతయో ధనము వ్యయపరచినియు సంస్థానాధీశుల ప్రతినిధులు సభలో చేర్చిరి.

ఈవిషయమై రాజప్రతినిధిగారికి ఇండియా పత్రిక అప్పీలు పంపుకొనవలయునని సంస్థానాధీశు లుద్దేశించుచున్నారు. (ప్రెస్ మెసు)

బరోడా అల్లరులు

నాసిగారి సాత్వము

బరోడా, జూను 29:- బరోడా అల్లరులకేసులో ప్రతివాదిపక్షపు వకీలు సాక్షి నిట్టకెగను. మతమున కేమి? సాక్షి:- నానిగారు తమకు మతమున సేమియో తెలుపుటకు కొంతగడుపుగావలెననెను.

వ్యాయాధికారి:- ఆ ప్రశ్న వలదనెను.

సాక్షి:- శివాజీపల్లకిపై రాళ్లు పడుట తాను చూచెనని తెలిపెను.

వ్యాయావాది:- తిలక, గాంధీగార్ల బొమ్మ లూరేగింపు నపుడు రాళ్లు పడిన వామనమ్మనకు కష్టముగలుగునా?

సాక్షి:- తమరు పేర్కొనవారు మహామథావులు. హిందువులు అట్టి చర్యను నేరసింతును. ఏ హిందువునైనను దోపలో అటకాయించినను నాకంతటి కోపమువచ్చును. (ప్రెస్ మెసు)

గజ్జికి తైలము

మెలడబ్బీ 1-కి రు 0-4-0; వి. పి. సహా 0-9-0 ఈ తైలమును నాలుగు పూటలు రాచిన చీడ, గజ్జికి చిలుము, జిల మొదలగునవి నశించును. తప్పక పనిజేయును. అమ్మతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

గొ॥ అభివృద్ధి శాఖామంత్రిగారి ఆగమనము

(మంత్రిగారి)

మంత్రిగారి ఉపన్యాసము

జూను 26 వ తేదీ రాత్రి 10 గంటలకు గౌరవనీయు గు ఎ. రంగనాథమొదలియర్ గారు విజయమునెరిరి. వారిని తోకేవేమనడగర మహారాజురాజే శ్రీ జిల్లాకలెక్టరు రామ గావుగారు, డిప్టీ కలెక్టరు బోర్డు ప్రెసిడెంటు సి. వెంకటరంగారెడ్డి గారు, డిప్టీ కలెక్టరు శ్రీనివాసాచార్యవారు, తాలూకా బోర్డు ప్రెసిడెంటు బి. పి. శేషారెడ్డిగారు, ప్రతినిధులతో కూడిన పౌరరాజ్యముగారు, సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరు గోపాలాచార్యగారు, మద్దికెర, డి. యల్లారెడ్డిగారు, తాలూకా బోర్డు మెంబర్లు గ్రామ పెద్దలనుమ్యలు గౌరవించి ముసా ఫర్ బంగళాకు దోడ్కొనివెళ్లిరి. వాటిరాత్రి గొ॥ మంత్రిగారి ఆదరణక్రింద ముజవినోదినీ సభవారు పాంచాలి స్వయంశర మను నాటకము నాంధ్రభాషయందు ప్రదర్శించిరి.

27 తేదీ ఉదయం 8 గంటలకు పై యువ్యోగములు గ్రామజనలను వారిని సభామంటపమునకు దోడ్కొనివచ్చుట కు మంగళవాద్యములతో వెళ్లిరి. శ్రీయుత మంత్రిగారిని దోను తాలూకాబోర్డు వైసుప్రెసిడెంటు డి. సంజీవరెడ్డిగారు పుష్పమాలాలంకృతులుగాజేసిరి. తరువాత ఉత్సవముతో సభా మంటపమునకు వెళ్లిరి.

దారిలో బీదప్రీతులు మూడు 5, 6 వందల జనులు కూడియుండిరి. ప్రథమమున శ్రీమన్ రంగాచార్యులవారిచే దైవ ప్రార్థన, ఆశీర్వాదన శ్లోకములు చదువబడిన. స్వాగత పద్యములు మేడరము నుబ్బయ్యగారుచదివిరి. దోనుతాలూకా బోర్డువారి ఆద్రస్య ప్రసిడెంటు బి. పి. శేషారెడ్డిగారు, మద్ది కెర యూనియన్ బోర్డు ఆద్రస్య ప్రసిడెంటు డి. శివరామిరెడ్డి గారు కో-ఆపరేటివ్ ఆద్రస్య మెంబరు కె. శ్రీనివాసా చార్యులవారు, శ్రీరామ తారక సంఘపు ఆద్రస్య ప్రసిడెం టు డి. సంజీవరెడ్డిగారున్న చదివి సన్మానపత్రములను గొ॥ మంత్రిగారి కొసంగిరి. తాలూకాబోర్డు మెంబర్లను యూని యన్ బోర్డు మెంబర్లను వారి కెఱుకపరచబడిరి.

సాక్షాత్సవలమధ్య కమకాసంగిన సన్మానపత్రములకు బడలుచెప్పుటకు మంత్రిగారి టిల్లు ప్రారంభించిరి.

మంత్రిగారి ప్రసంగము-తంకంభద్ర ప్రాజెక్టు

నేడు మీరు నా కొనరించిన సన్మానమునకును అవరణ మునకును అనందముచే ప్రత్యుత్తరమిచ్చుటకు మాటరాకున్నది. నన్ను మీరు చాలా స్తుతించినారు. నేను స్తుతి పాత్రుడనగు టకు నా గురుప్రభావమే కారణము. డిప్టీ కలెక్టరు పదవిని విడిచినానని చాలా పొగడినారు. అది అంతగా పాటింపరానిది. పురాణములందు అధికార విశ్వరూములు కలిగి ప్రభావవచేయువారిని పొగడియున్నారు. పదవులు పుట్టకతో వచ్చినవికావు నేను అదేమాదికే పుట్టుట తోనే తహాజ్జుగా రాతేను. ప్రభావేమముకొరకే ఉద్యో గముచేయవలయును. కాని స్వాధికారేమే కూడదు ఉద్యోగు లకు ప్రభావేమమునకే పాటుపడుట విధి.

నేను మంత్రిపదవికి రాగానే మీ కష్టములన్నియు తొలగ నని భావించినారు. మీ కష్టములు దెట్లు తొలగినో నాకే తెలియవచ్చును. మీ స్వాభిరుచిలకై మంత్రులు చక్కగా పాటు పడుచున్నారా లేదా అని మీరు మౌనపరచును.

యూనియన్ బోర్డు ఆద్రస్యనందు మూలము కట్టవలస కును గ్రామపారిశుధ్యరక్షణ గ్రాంటుకోరిరి. వాటికి తాలూకా డిప్టీ కలెక్టరు బోర్డు అన్యథులు ప్రక్కనేవున్నారు. వారి సహాయ ము మీకు తోడ్పడుగాతయని నా నమ్మకము.

సహకార సంఘమువారి ఆద్రస్యనందు 5 సంవత్సరము లు కంతులులేని 10 సంవత్సరములతోరిరి. దానికి సంఘమువారి నోవ్వలపైన అరీతి యొక్కవచ్చుననిరి. నేతవారికి వగ్గములు చేయుచుటకై సహాయముచేయవలయునని కోరినారు. నేతకూ లివారి యజమానులు ఉదారస్వభావము కలిగియుండిననే కాని లేకపోతే చాలాకష్టము. కూలివారు ఒక సంఘమునేర్పరచి ఆ సంఘమునకు సొంతివారే దారము దిగువతిచేయింపవలయు ను. ఎందుకనగా కూలిసంఘము దారమును యీ గ్రామముననే కొంటే మధ్యవర్తుల లాభములకూడ భరింపవలసియుండును. అట్లుగాక సొంతివారు నూలును ఉత్పత్తి ఫలమునుండి లెప్పిం

చి సరి అయినధరకు యిచ్చువలయును. పోటీవ్యాపారము జరి గిన కేతవారు సొంతివారే కొనవలయునేకాని ఇతరులవద్ద కొని సొంతికి వస్తుము కలిగించకూడదు. త గూర్చిన బట్టలమ్మ టకు సొంతికి యిచ్చిన బాగుండును. అమ్మకమునకుముందే కూలివారికి అద్యాన్న కొంతయిచ్చి పిమ్మట తక్కిన ఖరీదును వారికియ్యవలయును. ఇట్టి ఉదారులున్న సర్కారువారుకూడ తోడ్పడుదురు. రూల్స్ ను పరిశీలించిన కావలసిన అవకాశము లున్నవని మీరు తెలుసుకొనగలరు.

మనజిల్లాకు ప్రతినిధిగా లేనని తాలూకాబోర్డు ఆద్రస్యనందు న్నది. నేనుమీ తాలూకాలో ఉద్యోగముచేయునపుడు మీరు నాయందుమావిన విశ్వాసమును నమ్మకమును మునుపలేదు. ప్రతి నిధిగా పనిచేయవలయునంటే 24 గంటలుచాలవు. నాకు అవకా శముగలిగితే యిప్పుడు ప్రతిజిల్లాకును సమన్వయోజితవర్గ మును తీసివేసి జిల్లాలోని 4 తాలూకాలకు ఒక్కొక్క ప్రతిని ధిగా ఎన్నుకొనేలాగు సవరణచేయవలయునని ఉద్దేశమున్నది. ఎందుకనగా జిల్లపమయములో వర్గింపవలగిగా మోసములు జరుగుచున్నవి. పీటివల్ల ఉత్తముని ప్రతినిధిగా నెన్నుకొనుటకు నలవి గాకున్నది. తుంగభద్రాపాక్షివ్యవయమై నాతోడిమం త్రులకూడా గట్టిపట్టుపట్టివారు. నన్నుమెనమా ప్రాజెక్టు ఉండు వలయుననే యభిప్రాయము. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు (Geological expert) ను ఆనకట్టనుకట్టు విషయమై రిపో ర్టు చేయుమనిపంపిరి. సర్కారువారిచే ఓవర్ సీయర్లు ఇంజనీయ ర్లు నియమింపబడినారు. కాబట్టి కొన్నాళ్లకు మనప్రాంతముల లో ప్రాజెక్టునిషయము చూడవచ్చును. సాధించువరకు మనము పట్టుదలపడలి తాత్సరముచేసిన ఆలస్యముగను.

వ్యవసాయపాఠశాలను కోరికేగాని దానివల్ల కలుగు లాభపష్టములను మీరూహించలేదు. ఆవిషయము నేర్పించవచ్చునేకాని అది వానికి ప్రయోజనకారిగాదని గ్రహించినాను. నేరే పాఠశాలనువుంచి రైతులదట్లు యావిధమున వ్యయపరచు టకంటే ప్రస్తుతముందు హైస్కూల్ లో వానినే ప్రత్యేకవిష యముగనుంచిన బాగుపడుదురని నాఅభిప్రాయము. చేతిపను లు నేర్పించుటకై ఒక పాఠశాలను వుంచుమనికోరినారు. బల్లారిపురమున నొక సైనికకట్టడము కాలిగానున్నది. మనము దుడ్డు పెట్టి క్రొత్తభవనము నిర్మించుటకు దానిని కొనుట మేలు. ఒకానొక ప్రక్క శిశుమణి 50 రూపాయల నిచ్చెదనని వాగ్దత్త మొనర్చినారు. బావులలో జలము చాలజరుగలేదు. జలముకొద్దీ లోతులో వున్న దాలేదా యనువిషయమును కనుగొనుటకు ఒక యంత్రము నేర్పరచినారు. అది రాతినికూడా భేదించి జలము పెకింపునను పనిచేయును. దానిని యాజిల్లాలలో ప్రచో షెట్టుటకు సరియైనయేర్పాట్లు చేసికొను వలగును.

పూర్వకాలమున పురాణములందు రాజులు వారిద్యారములు గోపురములు బంగారు రేకులతోను వజ్రము మొదలైన రత్నము లతోనువారియొక్కర్యమును ప్రకటించుచుండిరి. ఆవిశ్వర్యమునేడు కానరాకున్నది. నేటి కాలమునసర్వసాధారణముగ ప్రజలకుకూడు గుడ్డులు దొరకుట కష్టమైనది. సకాలాల్లములలేక పంటలుపం డక చాల క్రమపడుచున్నారు. ఆకాలమున మతవైషమ్యములు లేక అందరు వికమత్యముతో ప్రవర్తించుచుండగా నేడన్న నో మతములయందు నిరాదరణయేగాక మతమునకుచేరేనవాడు తా నుండు మతమును ద్వేషించు చున్నాడు. లోకకాంధవు డైన నూర్యభగవానుడు మనకు వేడిమి చెటుతురు మొదలగు శక్తివస్తుల నొసంగుటయేగాక వైరులలై ప్రాణవస్తుల నొసంగు చున్నాడు. అతనికి మనము కృతజ్ఞత చూపక అతని తుదకు స్మరింపుట వైతమునూని దోషిడిదొంగ లైనాము. మనకు పెద్ద లయందు భక్తి దైవవిశ్వాసము బొత్తిగ నశించినవి.

పూర్వకాలమున ఋషి రాజునర్థకు వచ్చి నీకు తేనుమా వైరుపంట లెట్లున్నవి? మంత్రి యెట్టివాడు? నైవ్యముబాగున్న దా. రాజ్యము తేనుమా అను ప్రశ్నలను అడిగినపుడు అతనిని గాంచినతోడనే ఎదుర్కొని అసనమిచ్చి విషయపూర్వకముగ ప్రత్యుత్తర మొసంగి గౌరవించెడివారు. నేడన్ననో వారిదర్శన ముట్టుట అరుదు. చిన్న ఉద్యోగి నైతము తనవద్దకుకట్టనిష్ట రములను చెప్పుకొనుటకు వచ్చినవారిని వాని మొరాకింపకపోవ మతో తమ యధికారమును చలాయించుచు జవాబుచే ఆర్థ చంద్రప్రయోగము గావించెదరు. ఇట్టి వారందరు తమ అహం కారము వదలి తమ యుద్యోగమును పరోపకారము ఉపయో గించినయెడల దేశముకుత్సాప్రదతమవచ్చును. ప్రస్తుతకాలసిరిపట్టి చూడ గొప్పవహనీయుడొకచో నుద్దలింపననితోచుచున్నది. వారి నెదుర్కొనుటకు మనము సిద్ధపడవలయును. అనగా మన గ్రామమునకు గొప్పయధికారి అరుదెంచునపుడు గ్రామమునెట్లు కుభ్రపరచుమో అదే విధమున మనము మన మనస్సునందుండు

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి ప్రసిద్ధిగాంచిన వాంఠి భేది సహరిణి అను

కర్పూరాద్యరిష్టము

విషూచి సంజీవిని

నేడే చేత నుంచుకొనుడు. మా సూచీపత్రము ప్రకారము వాడినచో, కలరా కలరా పెనుభూతము ఎంతమాత్రము మీ దరి కేరదు.

ఆయుర్వేదాశ్రమము,

151, గోవిందప్ప నాయకవీధి, జి. టి. మదరాసు. తెలిగ్రాపు అడ్రసు: "పండిట్" మద్రాసు.

శ్రీకాంత్ దుడ్డు ఆశ, ఆహారము మొదలైన కల్మషముల ను విడువ వలయును. ప్రతి మనుష్యుడును పరల బుధాములో నున్నాడు. దానిని తీర్చుకొనుటకు ప్రయత్నింపవలెను. మన మందరము చేపురి కొమారులమని భావించి మన పోదరులకు చేత నైన సహాయము చేయవలెను. ఇప్పుడు నే నధిష్ఠించియుండు మంత్రిపదవి మీ యెన్నికచే గలిగినదికాని నేను సాంతముగనం పాదించినదికాదు. అందువల్ల మీరు సహకారముతో పనిచేసి వృద్ధిపొందవలయును. మీకు నాయందుగలవిశ్వాసమునకు నేనెం తయు కృతజ్ఞుడను (హృద్యములు) 8 గంటలకు కె. హనుమం త రెడ్డిగారిచే శ్రీవారి గౌరవార్థము టిఫిన్ పార్టీ నొసగబడినది రిక్తి కు బయలుదేరి పే త్రీకొండకు వెళ్లిరి.

స్వాగతపంచరత్నములు

కా॥ శ్రీ రాజల్ల నయోధ్యలో జనకబ్యాసీమంఠియుక్తుడై! స్వరాంకురముతోడఁ దమ్ములు కడుకా నేవింపఁగా భక్తి తో! సారాచారత నాంజనేయుఁడు సకుతో సల్పంగ సం తోషియో! శ్రీరాముం డిడు మంత్రివర్యునకు సు-శ్రీస్వాగ్న దీప్తాయువుతో॥

ఉ॥ కాంతము మాపులందును బ్రత్యక్షగభీరత మొమునందు వి! క్రాంతయశోంబుదిక్కులను స్వచ్ఛదయాద్వైత మానసంబునకా! సంతత భక్తి క్రివిధుని చక్కని పాదములందుఁ గల్గి వే! కాంతిచారులైన తమ వర్తన మల్లెను నెంతభాగ్యమో॥

చం॥ ధనమును గోరి కాదు నిజ దారముతోదరపోషణార్థవం! ధనలను గాదు నాగరిక సౌభావ్యక్రియగా దుగాని మీ! రొ పరంగ మంత్రిసత్వదవినొందుటఁజూడఁగఁ జెల్లుచుయ్యో నో! యనఁను! ఒరోపకారపథ భౌటకుఁ గాదే! యమాత్య శోభ రా॥

ఉ॥ పేదల విన్న పంబులు నుపేక్షయొనర్చక నాలకించుచుకా! స్వా దరబుద్ధి మేలులఁ బో - సంగఁగఁ జేయుచుఁ దండ్రినోరె సమ్మాదమొసంగి ప్రోదుకుభ - చూర్చి గావున మంత్రి రాజ్యసం! పాదకులైన మీకిది కు-భంబుగ స్వాగత మిక్తు మెంతయుకా॥

తే॥ గీ॥ మదముతో మీరు మన్త్రిత్వ పదవిఁ బొంది తెన్ను పురి రాజదానికి విన్నులగుచు విచ్చిరి గాన మాకే క్తి వలనుగొంది స్వాగతము మీకు నిదిగా ను-స్వాగతంబు॥

దక్షిణదేశ ఖద్దరు ప్రదర్శనము

శ్రీమద్రామమూర్తి

గొంధిమహాత్ముడెచ్చటనుండునో, కద్దరునంచ
లనము గూడ అక్కడనే యుండుననుట
స్వతస్సిద్ధము. మహాత్మునకు కద్దరు ప్రాణప్రదము.
బీదల దారిద్ర్యవిమోచనకై ఎల్లపుడును పరితపించు
చుండు మహాత్ముడు, మరియొకవిషయము నాలో
చింపడు. ఎవ్వరితో ప్రసంగించినను, కద్దరు గూర్చి
యే. ఎట్టి చర్చలోనయినను, కద్దరే ప్రాముఖ్యము
వహించును. మహాత్ముడు సందికొండలలోనున్న పు
డేమి, పిమ్మట బెంగుళూరుకు విచ్చేసినపుడేమి,
కద్దరునుగురించి కర్నాటదేశమునందు గొప్ప కద
లిక గలిగెను. చిన్న పెద్ద యను భేదములేక, గొప్ప
కొలది యనుభేదములేక, అధికారి అసాధికారియను
భేదములేక, ఎల్లరును కద్దరుకు సంబంధించిన విష
యముల నన్నిటిని గ్రహించుటకు కుతూహలము
జూపుచున్నారు. మహాత్ముని యొద్ద పండిత
మాళవ్యాగారు గూడ నివసించుటచే, బంగారము
నకు పెలిగారము బెట్టినభాతి పరిణమించుచున్నది.
గో సంతకూ విషయమునను, కద్దరు పరిశ్రమ
విషయమునను ఇరువురును కలిసి శ్రద్ధ జూపు
చున్నారు. వీలగునపుడెల్ల ఇరువురును ఉపన్యసించు
చున్నారు. మొన్నటిదినము మాళవ్యాగారు
విద్యార్థుల కొనగిన మహోపదేశమును గమనింప
వచ్చును. దేశభక్తిని దైవభక్తిని పెంపొందించు
కొనవలయుననియు, సత్యమును అహింసను అను
సరింపవలయుననియు, ప్రతిదినమునను నూలువడికి,
వీదేశనస్త్రములను త్యజింపవలయుననియు, కద్దరు
సెల్లరును ధరింపవలయుననియు, హిందీని సామాన్య
భాషగ నీ్వకరింపవలయుననియు, మాళవ్యాగారు
పెచ్చరించిరి.

దక్షిణహిందూదేశ కద్దరుప్రదర్శనవిజయమున
కిట్టి ప్రసంగములు మిగుల తోడ్పడు ననుటకు సంది
యములేదు. కద్దరుప్రదర్శనము జూను మూడవ
తేదిన ప్రారంభమగును. వివిధ ప్రాంతముల
నుండియు, కద్దరును ప్రదర్శించుటకై బెంగుళూరు
వెడలుచున్నారు. ఆంధ్రదేశము తనకద్దరును పంపు
చున్నది. సన్ననినూలు వడుకు వారు వెడలు
చున్నారు. రాబోవు ప్రదర్శనమందు, ఆంధ్రదేశము
తన అర్హతను నిలుపుకొనునని తలచెదము.
ఇప్పటికిని సన్నని కద్దరువస్త్రములను తయారు
జేయుటలో, ఆంధ్రదేశమునకుగల ఖ్యాతి మరియొక
ప్రాంతమునకులేదు. పలువిధ రుచులకుదగిన కద్ద
రును ఆంధ్రదేశము తయారుజేయుట యవసరము.
కద్దరు నాణెమునందేగాక, ఖద్దరు మొత్తమునందు

గూడ ఆంధ్రు లగ్రహణము వహించుట యవ
సరము. కొంతకాలమునుండియు ఆంధ్రదేశము
తన తొంటిస్థానమును కోల్పోయి తక్కువ
స్థాన మాక్రమించుచున్నది. ఇంతకుపూర్వము వెను
కబడిన రాష్ట్రములు కొన్ని ముందుకు బోవు
చున్నవి. సభ్యమగు నీపోటీలో, ఆంధ్రదేశము
మరల త్వరితముగ ముందుకుబోవుట యవసరము.
ఇప్పటికిని కద్దరుధరించువారు ఆంధ్రులతోనే చాల
మందిగలరని తలంప నవకాశముగలదు. ఆంధ్ర
దేశమున ఖద్దరుధారణము కొంతవరకు పరిచి
యయినది. ఇటీవల రాజకీయోద్యమముతోబాటు,
కద్దరు ధారణగూడ ఓణిత జూపినను, నితత్సాహ
మున కంతగ కారణము గానరాదు.

కాని ప్రస్తుతస్థితితో సంతృప్తిజెంది ప్రయో
జనములేదు. విదేశవస్త్ర బహిష్కారము పూర్తి
యగువరకు, భారతీయులు తృప్తిజెందజాలరు. ఇందు
నిమిత్తము ఆంధ్రదేశము యావచ్చుకొని వినియో
గించుట యవసరము. దక్షిణహిందూదేశ కద్దరు
ప్రదర్శనము, కద్దరు అభివృద్ధికి నూతనోత్తేజము
నొసగునని నమ్మెకము. ప్రదర్శనా కార్యక్రమము
నిదివరకు ప్రచురించియుంటిమి. గొంధిమహాత్ముడు
ప్రదర్శనమును ప్రారంభించి ఆశీర్వదించును. కద్దరు
నుగురించి, పండిత మదనమోహన మాళవ్యా,
రాజేంద్రప్రసాదు, దేశపాండి, దేశభక్త కొండ
మెకటప్పయ్య, రాజగోపాలాచార్యులు, బృంక
రు, వల్లభభాయి పటేలు, జమాలాల్ బజాజ్,
కొశాల్మీ, తారానాథుగార్లు మున్నగు ప్రముఖులు
పన్యసించురు. వీరల సదుపదేశములు ప్రజల మన
ములను పల్లవించేయునని నమ్మెదము. ఏకుట,
నూలువడుకుట యందు పోటీపరీక్షలు జరుగును.
స్త్రీలకు ప్రత్యేకముగ పోటీపరీక్షగలదు. గొంధి
మహాత్ముడు బహుమతులను పంచిపెట్టును. ప్రదర్శ
నము జూలై మూడవతేది మొదలు రి వ తేదీవరకు
జరుగును గాన, కద్దరును గురించిన సంగతి సంద
ర్భముల నన్నిటిని చక్కగ గ్రహింప వీలగును.

గొంధిమహాత్ముడు నేటి “యంగుఞ్జియా”
పత్రికలో ప్రదర్శనముగూర్చి వ్రాసిన వ్యాసమును
స్థలాంతరమున ముద్రించితిమి. దానిని చదువుచో,
ప్రదర్శనపు విలువను గ్రహింపవీలగును. నూలు
నాణెమునకును, కద్దరునాణెమునకును ప్రాముఖ్యము
నొసగదలచుటచే, కద్దరు యొక్క అభివృద్ధిని
గ్రహింపగోరువారు ప్రదర్శనమునకు హాజరగుట
మిక్కిలి లాభకరము. ప్రదర్శనము దక్షిణ
హిందూదేశ ప్రదర్శనమయినను, అన్నిప్రాంత
ములనుండియు సహాయము గల కొన
బడుచున్నది. విత్తుల దీ యుట మొదలుకొని,
కద్దరు వస్త్రము తయారగువరకు గల అంతరముల
నన్నిటిని జూడవీలగును. అందలి పనితనమును
గ్రహింప వీలగును. మైసూరు ప్రభుత్వమువారి
ప్రదర్శనముపట్ల సానుభూతిని జూపుటయేగాక,
ధనసహాయము గూడ గావించిరి. ప్రదర్శనపు కమి
టీలో, మైసూరు ప్రభుత్వ పారిశ్రామికాధ్యక్షుడు
సభ్యుడుగ నుండుట గొప్ప విశేషము. గ్రామ
పునర్నిర్మాణమునకు కద్దరే మూలాధారమగునని,
పెక్కుమారులు సూచించియుంటిమి. గొంధిమహా
త్ముడి విషయమును బాగుగ తేటపరచెను. గ్రామ
పునర్నిర్మాణముగూర్చి కాగితముపైతయారుజేసిడి

విధానములలో నేదియు, ఇంతవర కాచరణలోనికి
రాలేదు. అవియన్నియు ఊహా ప్రపంచమునందునిల
చియున్నవి. కద్దరుట్టిదిగాదు. అయ్యది చిరకాలము
నుండియు అమలులోనున్నది. పెక్కుగ్రామముల
లో కద్దరు తయారగుచున్నది. కద్దరువలె సర్వజను
లపయోగింపదగిన పరిశ్రమ మరియొకటి గనుపిం
పదు. రాటమును, స్త్రీలు, పురుషులు, బాలురు
బాలిక లను భేదములేక, ఎల్లరును చేపట్టగలరు.

బీదలపాలిటికి రాటము కల్ప తరువగుటచే,
గృహపరిశ్రమలలో కల్ల రాటము అత్యుత్తమ
మయినదని ఎంచవచ్చును. కద్దరు అభివృద్ధిగాంచు
చో, మిగిలిన గృహపరిశ్రమల అభివృద్ధికి విశేష
ప్రోత్సాహము గలుగును. కట్టుకొనుటకు బట్టయు,
కడుపునిండ తిండియు, గ్రామప్రజలకు ప్రధానముగ
గావలయును. ఇవి చేకూరినపిమ్మట, ఇతర భోగ
ములగూర్చి యోచింపవచ్చును. ఒరులను పీడింప
కుండ, గ్రామములను స్వయంపోషకము గావింప
గలిగినవి, వ్యవసాయము, రాటపు పరిశ్రమ. ఈ
రెంటిని ఆధారముగ నైకొననిది, గ్రామాభివృద్ధి
సాధ్యపడదు. కద్దరు ఉద్యమమునకు రాజకీయోప
యోగమున్నను, అందువిషయమై అధికారులెవరును
భయపడ నవసరములేదని, మహాత్ముడు తెలుపు
చున్నాడు. ప్రజలసత్యరాభివృద్ధికై తోడ్పడెడి
కార్యమేదియయినను సరియే, స్వరాజ్యసిద్ధికి దోహ
దమొనగుట నిర్వివాదాంశము. మద్య పాన
నిషేధము, సహకారోద్యమము, హిందూమహమ్మదీయసఖ్యము మున్నగు విషయ
ములన్నియు, ప్రజల స్వాతంత్ర్యసిద్ధికి తోడ్పడ
గలవు. అంతమాత్రాన హిందూమహమ్మదీయ
సఖ్యమునకై అధికారులు ప్రయత్నింపకుండుట పాడి
యగునాయని, మహాత్ముడడుగుచున్నాడు. సా
స్కరణ శాసనోద్దేశ్యమే, బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వ
మయినపుడు, దానికి తోడ్పడుట ఎల్లర ధర్మమే
యగును. ఇటులనే కద్దరుగూడ స్వరాజ్యమునకు
తోడ్పడునను కారణమున కద్దరును అధికా
రులు బహిష్కరింపవలయునా? స్వదేశములో
తయారయిన వస్త్రమును ధరించుట, మానవుని
జన్మస్వాతంత్ర్య మగుటచే, దాని ననుభవించుటకు
ఎల్లరకును హక్కుగలదు. జీర్ణ వస్త్రధారణకై,
ఒక్కపూటకయినను తిండిలేక మూడుచున్న బీద
లకు స్వల్పలాభము గలిగించుటకై, ధనవంతులు
కద్దరును విధిగ ధరింపవలయునని, గొంధిమహాత్ము
డు వేడుకొనుచున్నాడు. బెంగుళూరు ధనికులు
వస్త్రాడంబరమునకు పేర్కొంచిరి. వీరి నిటీవలస్త్రీని
వాస శాస్త్రీగారుగూడ పొగడియుండిరి. కాని,
బీదలు కట్టుపుట్టములులేక బాధపడుచున్నస్థితిలో,
ధనవంతులు తమయక్కరలను మెచ్చుకుని విలువ
గల వస్త్రములను ధరించుటవలన, బీదలకు హాని
గలుగుచున్నది. బెంగుళూరునగరము, కద్దరుకు ధన
సహాయముజేసినను, మహాత్ముడందువలన సంతృప్తి
జెందజాలడు. బెంగుళూరుప్రజలు కద్దరును విధిగ
ధరించినపుడే, కద్దరు అభివృద్ధిగాంచునని గొంధి
మహాత్ముడు సంబోధించుచున్నాడు. ఈ సంబోధన
ము భారతీయు లెల్లరకును ఉపయోగించును. ఎల్ల
రునుధరించుటకు ప్రతిప బూనినగాని, విదేశవస్త్ర
బహిష్కారము సాధ్యపడదు. వస్త్రబహిష్కారము
నుసాధింపకుండ, ఇతర వస్తువులను బహిష్కరింప

నలెనని చెప్పిన నేమి ప్రయోజనముండును? కద్దరు ప్రదర్శనములకు ప్రజావాంఛకరముగు, ఉపన్యాసములను వినుటకును, వేడుకలను జూచుటకును మాత్రమే ప్రజలు వెడలి ప్రయోజనములేదు. కద్దరు భారణ దీక్షను బూని ప్రదర్శనమునుండి బయల్పడలినపుడే, ప్రదర్శనము సార్థకమగును. ప్రదర్శనమునకు నిజవిషయము గలుగుగాక!

సూర్యగ్రహణము

ఇట్లు సూర్యగ్రహణము హిందూదేశమున పరిపకబోయినను, ఇంగ్లండులో సంపూర్ణగ్రహణము గనుపట్టెను. ఈ యవకాశము కైకొని సూర్యగ్రహ చిత్రములను కనిపెట్టవలయునని శిగోళ ప్రాంతము చాలకాలమునుండియు ప్రయత్నించుచున్నది. ముప్పదిమైళ్లు వెడల్పు భూమిలో సంపూర్ణగ్రహణ మేర్పడెను. ఇక్కడకు ప్రజలు విశేషముగ మూగిరి. శాస్త్రజ్ఞులీ మారు ఎట్టి విశేషముల గనుగొనినో త్వరలో వెలువడగలదు. ఆ విషయమటుండ, భారతీయుల వైఖరికిని పాశ్చాత్యవైఖరికిని భేదమును గనునింపవచ్చును. గ్రహణ సమయము హిందువుల కతిశయిత్రసమయము. గ్రహణ మారంభముగానే హిందువు లెల్లరు స్నాన మాచరించెదరు. విషపు చూపగనే మరల స్నాన మాచరించెదరు. నైవేద్యము నుపాసించెదరు. మంత్రములను పఠించెదరు. తర్పణమును గావించెదరు. ఇది మూఢభక్తి యనియు, గ్రహణ కారణములను ప్రాచీన హిందువు లెరుగరనియు, జెప్పవచ్చు. పాశ్చాత్యులు కలరు. కాని, ప్రాచీన శాస్త్రజ్ఞులు గ్రహణకారణములను చక్కగ వివరించుచు. ఇప్పటి సిద్ధాంతములకవి సరిపోవునన్నవి. రాహుకేతులకు సంబంధించిన కథలు కవమానములని గ్రహింపవచ్చును. అయినను ప్రాచీనుల మర్యాదప్రకారము ప్రకృతిలో నేగొప్ప మార్పు గలిగినను, ఆ యవకాశమును భగవద్భావమున కుపయోగించుట ఆచారమయ్యెను. మతమునకు సంబంధించిన కార్య మేదియు లేకుండెను. ఆర్యావర్తమున సూర్యతేజస్సు అన్నిటికన్నను మిన్నగ భావింపబడుచుండెను. సూర్యతేజముబట్టి పరిమేళ్యమనితేజము నూహించుచుండిరి. సూర్యోపాసన అన్ని వ్యాధులను గుదుర్చుచుండెను. సూర్యుడే ప్రాణములను పోషించువాడు, సూర్యుడే చెట్ల కాధారభూతుడు, సూర్యుడే వర్ష కారకుడు, సూర్యుడే చీకటులనుబోద్రోలి, సంరక్షమును పురికొల్పువాడు. అట్టిసూర్యుడుదయింపగనే, అర్చనము నిచ్చుట విధియని తలంపబడెను. ఏరోజున సూర్యుడు కనకుపించడో, ఆరోజు దుర్దినమే. ఆదినమున భోజనము నలుపనివారుగలరు. అట్టితరి, సూర్యుడు మరుగయిన గ్రహణసమయమున, భారతీయులు సూర్యుని వారిద్వారా పరమేశ్వరుని భ్యానించుటయందు వింత ఘట్టమందు? ఇట్టి పవిత్రదినము ఇంగ్లండులో నెలుల గడుపబడెను? నేటి వార్తాప్రకారము, సూర్యుడు కనపించక చీకట్లకమ్మగనే, ఆంగ్లప్రజలు మామూలు కట్టుబాట్లనువిడిచి విచ్చల విడిగ భోగముల ననుభవించిరి. నాట్యములు, సినిమాలు, బ్యాంకులు, విందులు, పానీయములు, మున్నగువానిని యభేచ్ఛగ ననుభవించి, సుఖమున మునిగి తేలియాడిరట. గ్రహణము దాదాపుగ

నొకగంటసేపు నిలచెను. క్రైస్తవలో మార్పులు, గలిగెడి రోజులు హిందవులకు పవిత్రదినము లగుచుండ, పాశ్చాత్యుల నవి భోగసమయానుభవమునకు పురికొల్పుచున్నవి.

మద్యముకార్యరేపన: పత్రికాపక్షము

పత్రికలలో ప్రకటనము జేయుటకు కారణము, పలువురకు దెలియవలయునను నుద్దేశ్యమే యగుటచే, తగు వ్యాప్తిగల పత్రికలలో కార్యరేపన వారు ప్రకటన గావించుట యుక్తముగద. ఇంతకు పూర్వము, జప్తిను, ద్రావిడనుపత్రికలకు మాత్రమే కార్యరేపన ప్రకటనల నిచ్చినందుకు, సభ్యులు కొందరు ఆక్షేపించియుండిరి. ఈ మారయినను, మార్పు గలుగుటకు మార్గ, మరల నా రెండు పత్రికలకే 1927-28 సంవత్సరమునకు గూడ ప్రకటనల నొసగినట్లు, నిన్నటి సభలో సూచించబడెను. కారణమేమి? ఈపత్రికల రేట్లు చౌకయట! ద్రావిడనుకు చందా దారు లెందరు గలరో గూడ ప్రెసిడెంటు గారెరుగరు. వివిధ దినపత్రికల వ్యాప్తిగూర్చి వీరుగాని, కమిషనరుగారుగాని విచారింపలేదు. వేమక ప్రకటనల వలన నేమిఫలముండునో యూహింపవచ్చును. ఇంగ్లీషుకు జప్తినుపత్రికను, అరవమునకు ద్రావిడను పత్రికను కమిషనరుగారు సంపాదించిరి గాని, తెలుగు పత్రికలనంగతి వీరు యోచింపలేదు. తెలుగు దినపత్రికగూర్చి భక్తవల్సూనాయకుగారు ప్రశ్నించిరిగాని, ప్రెసిడెంటుగారిన్నిటికిని ఒక్కటే జవాబు చెప్పిరి. చౌకరేట్ల ప్రధానముగ కైకొనబడెను. పత్రికల వ్యాప్తిగూర్చిగాని, పత్రికల ప్రకటన రేట్లకు గూర్చిగాని, పత్రికా నిర్వాహకులకు వ్రాసిన కనుగొని ఆపివేట్లు, ప్రకటనల కేయేపత్రికల కిచ్చుట మేలని విచారించుట కమిషనరుగారి ధర్మమైయుండెను. వారటుల గావింపకుండుట, విక్రీలి చోద్యము. తెలుగు దినపత్రికల నంగతి వీరి దృష్టికనలే గోచరింపలేదు. ఇట్టి చర్యవలన కార్యరేపన ప్రకటనల ప్రయోజన మడుగంటుట శిశ్చయము.

కార్యరేపన సభలు

కార్యరేపన సభలు రానురాను గండ్రగోళము క్రింద పరిణమించుటచే ఏషియు సాగుటలేదు. ముఖ్యవిషయములు వెనుకబడుచున్నవి. నీటికటవు నంగతి నిన్నటిసభలో విచారింపబడునని తలచి యుంటిమిగాని, ఏనంగతియు విచారింపబడకముందే, సభను చాలింప వలసివచ్చెను. అధ్యక్షుని నిర్ణయముల కొకదారి కనుపించుటలేదు. వీరి నిర్ణయములు సభ్యుల యామోదము బడయుటలేదు. ఇదివరకుచేసిన తీర్మానములను రద్దుజేయుటతో కార్యరేపనవారి కాలము గడచుట శోచనీయము. కార్యరేపనలో చర్చ జరుగకముందే, ఇంజనీయరుగారి సమాధానమును కమిషనరుగారు పత్రికలకు బంపినందుకు, అభిశంసన తీర్మానము వెనుక గావింపబడెను. ప్రెసిడెంటుగారితోగూడ జెప్పుకుండ, కమిషనరుగారి టుల గావించుట మరింత వింతగనున్నది. జప్తినుపత్రికలు కార్యరేపన గౌరవమును కాపాడుటకుబదులుగ, కమిషనరుగారిని సమర్థించుటకే బూనుకొనుచుందురు. వెనుకగావింపబడిన అభిశంసన తీర్మానము, నిన్నటి సభలో రద్దుజేయబడెను. కొంతసేపు అధ్యక్షునిని

కార్యరేపన సభ్యునికినిమధ్య వాగ్వివాదము జరిగిన పిమ్మట, సభ చాలింపబడెను. కార్యరేపన సభ వారి మన్ననకు పాత్రులగు అధ్యక్షులు లభించి, సభ్యులు గూడ తమభాగ్యతలను గ్రహించినగాని, కార్యరేపన అభివృద్ధిగాంచజాలను ప్రధాన నగర మందలి కార్యరేపనసభ, తదితర మ్యునిసిపలు సంఘములకు ఆదర్శనీయముగనుండుటకు మార్గ, సామాన్య బాధ్యతనుగూడ జూపలేకుండుట మిగుల శోచనీయము. కార్యరేపన ఎన్నికలు త్వరలో జరుగనున్నవి. ప్రజాస్వాతంత్ర్యమును కాపాడుచు, వారికి మేలొనర్చగలవారి నే సభ్యులుగ నెన్నికొనుట వోటల్ల పరమ ధర్మము

ఇంజనీరింగు ఉద్యోగములు

తెంకాళి, విరుదునగరపు రైల్వేను ప్రారంభించిన సమయమున, భారతీయులు ఇంజనీరింగు ఉద్యోగములలో ప్రవేశించి యా గురు పురుషుల మద్రాసు గవర్నరుగారు సలహానిచ్చిరి. ఈ సలహా యనుకూలమే యయినను, ఇంజనీరింగు ఉద్యోగములను భారతీయుల కిచ్చుటకు ప్రభుత్వమువారు సాసిధ్యులు గనున్నారా? ఉన్నతోద్యోగములలో విశేషభాగము యూరపియులకే జేయచున్నవి. ఇట్టి వ్యత్యాసమును తొలగించి, భారతీయుల కున్నతోద్యోగముల నిచ్చినగాని, గవర్నరుగారి కోర్కె నెరవేరజాలదు. భారతీయులలో మేధావతులగు ఇంజనీయరులు దొరకరనుట, సత్యమారము. సర్వయం విశ్వేశ్వరయ్య బోలు మేధావంతులు పాశ్చాత్య దేశములలోగూడ దొరకుట కష్టపాత్యము. ఇట్టి భారతీయులకు ప్రోత్సాహము గలుగకున్నది. మూడవ రకపు విదేశీయులు ప్రధానస్థానముల వలంకరించుచున్నారు. అందుచే ముచ్చూడుగ నిట్టి ఏర్పాటును తొలగించి, భారతీయులకు న్యాయ మొనర్చుట యవసరము.

మైసూరు శాసనసభ

బడ్డెటు సమావేశము ముగియుట
మైసూరు, జూన్ 29:—
మైసూరుశాసనసభ బడ్డెటుసమావేశము నేటిదినముమగి సినది. దివానుగారు ఆసభికారసభ్యుల విమర్శలప పందనము లిచ్చిందిరి. ఆసభికారసభ్యుల నూపనలను కొనసాగింప ప్రభుత్వ మువారు సాగ్యమైనంతవరకు యత్నించెద రని దివానుగారు చెప్పిరి. (ఆ. ప్రెస్)

కలకత్తా, జూన్ 29— పూరిలో రాబోవు కలకత్తా ముజరుగనున్న రఫోత్సవమునకు వేలకొలది మాత్రములు కలకత్తా నుండి పోవుచున్నారు. కడచిన ఆరుదినములలో హవురానుండి 10 వేలమందిమాత్రములు పూరికివెళ్లిరి. ఆరోగ్యశాఖవారు ఆ రోగ్యవంతులకొక మై చక్కని ఏర్పాటులు గావించుచున్నారు. (ఆ. ప్రె)

బెంగాలు నేపనలు బాంకి
కలకత్తా, జూన్ 29:— బెంగాలు నేపనలు బాంకి ఇంజనీరియలు బాంకివారు స్వాధీనపరచుకొని యున్నారు. ఇందులకు 17 లక్షలు ఖర్చులిటి ఇచ్చుటకు 14 దినములు గడవును ఇన్వలయునని ఇంజనీరులు బాంకివారు పెట్టిపను దాఖలు చేసిరి. హైకోర్టువారు పెట్టిపనును విచారించి కొరిగగడుపు నొసగిరి. (ప్రీ ప్రెస్)

కలకత్తా, జూన్ 29:— 1917 సంవత్సరమునందు పుచ్చుకోబడిన రక్త వడ్డి డిలెచరు లోనులో 3036300 రూప్యములు అప్పు ఈసంవత్సరము తీర్చుటకు కలకత్తా కార్యరేపన వారు తీర్మానించుకొనిరి. (ఆ. ప్రె)

వ్యవసాయవిచారణసంఘము

భారత దేశపు చుట్టులు

లండన్, జూన్ 28:—చుట్టునుగూర్చి మొక స్త్రీ గా రచిసిరి. అందరను ఘాటుగా స్కాట్లండ్ బీకటవ సంఖ్య బరమాన్ చుట్టులు త్రాగడరని జాబులు గారు దెలిసిరి. ఘాటుగలచుట్టులు స్కాట్లండ్ ప్రజలకు ఇష్టమిరి.

ఇండియానుండి దిగుమతియగు చుట్టులపై పన్నును తగ్గించుటకు ప్రయత్నించుచున్న యందుగ, చాన్సిలరును జూచితిమి అతడు మందహాసమును గావించెను. పిదప బర్క్మెన్ హెడ్ ప్రభు ని ఆహ్వానించితిమి. ఈరచిత పెద్దచుట్టును ఇచ్చితిమి. దాని నతడు కాలెను. చుట్టులపన్నును హెచ్చించిరి. (నవ్వు)

వ్యవసాయవిచారణ సభ

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జూన్ 30:—ఇండియాలో ధూమిని చిన్న చిన్న ఖండుములుగ వండుచుచే సంబంధ అసర్గముగనున్నదనిరి. జె. ఎఫ్. కీలింగుగారు నైజా, ఆకారములందు ఆరికొస యోగము తక్కువలు.

రాష్ట్రీయ ధికారులలో తగవులు వచ్చినప్పుడు వాటిని పరిష్కరించుటకు కేంద్రప్రభుత్వమువారు కొన్ని ఏర్పాట్లను జేయవలెనని సర్ ఫెడరిక్ బెన్ట్లీ, సర్ థామస్ వాడ్లూ గారెరి. అవసరమగుచో సలహాగూడ నీయవలెననిరి.

నీటిపారుదల పనులను రెండింటికీ విభజించు విషయమై వరల ఆలోచించుట వాంఛనీయమి. పెట్టుబడి ఘోషమునేగాక సాధారణముగా ఆదాయము యభివృద్ధియగు విషయమును ఆ లోచించవలె ననిరి. వ్యవసాయ నీటిపారుదల విషయములో ప్రతిరాష్ట్రమువారును వారివారి పరిశోధనమును గావించుకొన వలెనని బెన్ట్లీ గారెరి. ప్రతిరాష్ట్రమునుండి సంగతులను దెలిసి కొని ఇతరులకు దెలియజేయవలెను, కేంద్రప్రభుత్వమువారు.

ప్రభువుల సభ సంస్కరణము

మాటను వదలుకొనిరా?

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జూన్ 30:—ప్రభువుల సభ సంస్కరణ ముగ గూర్చి మానుకొనిరాయని యందుగ అట్లుచుటకు తనకేమి యు ఆధారములేదని చర్చిలుగారు బ్యాన్విస్ గారిసానే బెప్పరి కామగ్నసభలో.

భారత సాకాదశచట్టమును సార్వభౌము డుగీకరించెను.

ట్రాన్సు అట్లాంటిక్ వైమానికపయనమును మొయిట్లండు గావించి 29 తేదీ యునయమున హోనాలులు జేరెను.

బ్రిటిషువారి ప్రతికూలస్థావియము

ప్రచారము

రైకాపుగారి ప్రత్యుత్తరము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

సోవియటు శిక్షలు

మాస్కో, జూన్ 30:—మాస్కోవార్త క్రిల్లు దెబబబున్నవి. రషియాలో విచారణలేక ఉరిదీయుచున్నాడని దెలిసి అట్లుజేయునడని ల్యాన్సెటరీ, ఫెర్నెరు, బ్రాడ్వేయర్లను మున్నగు కార్మికసభ్యులు రైకాపుగారికి తలెంచిచ్చిరి. ప్రతికూల విప్లవకారులపై ప్రమాద సంరంభముతప్పనియ బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారు ఇంకొక యుద్ధమునకు పుగొల్పియున్న బ్రిటిషువిధానము నకు గురిగావించును గాక యనియు రైకాపుగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

దక్షిణఆఫ్రికా పతాకచట్టము

సెనెటు ప్రోసెయిటు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

కేప్టౌన్, జూన్ 30:—సెనెటువారు పతాకచట్టమును ఆఖరుసారి ప్రోసెయిటు చేయుచు వార్తలు దెబబబున్నవి. పతాకచట్టము, ఉక్తు ఇమచ్చలులనుగూర్చి అక్టోబరు ప్రారంభమున బహు పార్లమెంటు సమావేశములో చర్చ జరుగును.

రత్నములచట్టమును సవరణజేసి మూడవసారియు సెనెటు ఆమోదించెను గవల కాఖామాత్యుని యభిప్రాయము బిల్లు యద్దానముగ జూచిన పార్లమెంటు దెబబబున్నది.

రషియాలో బ్రిటిషు సంబంధములను మానుకొనుట

గ్రే ప్రభువు-బ్రిటిషు విధానము

రషియా, జూన్ 28:—గ్రే ప్రభుత్వ సంస్కరణమున గ్రే ప్రభువు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు రషియాతో సంబంధమును మానుకొనినది ప్రస్తావించుచు ఇట్లు నుడిచిరి సోవియటు విధానము రషియాను జాతీయవిధానము గూడ, ప్రాపంచిక విప్లవ సంబంధమైనది.

బ్రిటిషు విధానము

రషియాలో పరిశీలించు రషియాకే వసరైట్టవలెను. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు జోక్యము కలుగజేసికొనరాదు రషియాలో ప్రతివిషయమును మానవ చరిత్రను విధియున్నది గాన దాంతట చేపాలును. తిరగరా శుద్ధిజేసి విధానముతో రషియాతో ఏ బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారును ఏట్టి సంబంధమును బెట్టె కొనమనిరి.

వ్యవసాయ పరిశోధక విధానము

లండన్, జూన్ 28:—లాన్సెటు గారిని వ్యవసాయ పరిశోధక సంఘమునకు నియమించిరి

ఇతర సభ్యులు: కప్టెన్ ఆర్మస్ట్రాంగ్ గారు సెల్టెన్ గ్రే ప్రభువు, ఆంబ్రోజ్ స్ట్రాంబును రాబుఫర్నెగ్గ గారు సభ్యులు. సర్ జాన్ ఫార్మర్ సర్ గ్రేము ఫార్మర్ హిల్లు, ఇంగ్లీ దోగార్లు ఈసభ్యులుగ నుండిరి.

అధికారులను మార్చుకొనుట

న్యెంగ్ట్, జూన్ 28:—న్యూజిలండు, బ్రిటిషు యుద్ధ కార్యాలయములవారు సహకారము తరిగిచు నివి సత్తులు తుల యధికారులను మార్చుకొనుటకు ఒకపరిశోధన జేసి నిరి. న్యూజిలండు కాశ్యత వైరిక యుద్ధ్యులు ముగ్గురు ఇండియాకు ఆగస్టులో బయలుదేరిపోయెదరు.

సామ్రాజ్య విద్యావిషయక సభ

లండన్, జూన్ 28:—విద్యాగంగము లేకుండువారు తమవిద్యనుగట్టుటకు కొన్ని పద్ధతులను దెబబబున్న పంజాబునుండి వచ్చిన డ్రెడ్ మెన్ గారు ఒకవిషయమును జరిచిరి. పంజాబు లో గ్రామములనుగూర్చి దెలిసిరి. ప్రతిమటుంబములోను విద్యా శక్తిని కలుగజేయవలెననిరి.

చీనాలో బ్రిటిషు సైనికబలము

లండన్, జూన్ 28:—చూములు మాడు కాల్యు పటాబులు గాక, చీనా హాంకాంగులో 17 కాల్యులపటాబులు, ఒక సాకాదశపటాబులు, సహాయసేన యున్నదని కామగ్నసభలో సర్ ఎర్లింగ్ ఈవెన్సగారు ప్రత్యుత్తరముచ్చిరి. ఇతరవరకు ఒకసైనికుడు చూపియెను. ఇందరు అధికారులు ఇంకొక 9 గురు క్షతగాత్రులైరి. ఇంకొక 9 గురు చనిపోయిరి. జూన్ 17 తేదీతో అంత్యమును నాలుగువారములలో ఆ స్పెషిలీ వారమునకు 22 అధికారులు 875 ఇతరులున్నారు. సైనికవ్యయము 2,00,000 పౌండులనలు ఇది ట్రాన్సువాన్సు ఖజ్జు గాక జేయవలసిన వ్యయము.

ఆస్పత్రికపోయినవారిసంఖ్య ఎక్కువ లేదనిరి. వైద్యాధికారులు తృప్తులైరి నూటికి తక్కువయందే వైద్యాలయములో నున్నారు.

ఇండియాకువచ్చిచూచిన యనభవములను టాంబెగారు కేంద్రపరిశ్రమ సంఘములు ఏర్పాటులను స్థాపకములో దెలియజేసిరి.

విదేశ వ్యవహారములు

రషియా ప్రమేయము

రషియా, జూన్ 28:—రషియా ప్రభుత్వముల రషియా జోక్యము కలుగజేసికొనమన్నదని మందరమును సోదాచేసెను. రషియా కానికములను ఆ ప్రభుత్వములవారి కంపెనీమరి కామగ్నసభలో లాకరు ల్యాఫ్సెన్ గారు దెలియజేసిరి.

రషియాలో వారి ఇష్టమునచ్చినరీతి విచారణ సమ్మి ఏర్పాటులనును విచారణలేక నే శిక్షను విధించుట శోచనీయమేయనిరి లాకరు ల్యాఫ్సెన్ గారు. తనకు తెలిసినంతవరకు ఒక్క బ్రిటిషు వ్యక్తియే ఉరిదీయబడెననియు సోవియటు ప్రభుత్వమువారు చెప్పినటుల ఆతనిని విచారింపిరి దెలియమన్నదని యు నుడిచిరి రషియాకు పోవువారు స్వాస్థ్యములను దీసి కొనుటలో జాగ్రత్త నుండవలెనని ప్రకటించవలెననియు ప్రమాదము లుండునని హెచ్చరించవలెననియు యందుగ ఈవిషయమై వివిధ ఎంతయో ఇవివరకే ప్రకటించితిమియు అందుచే ప్రత్యేకముగ ఇప్పుడెయ్య హెచ్చరించ నవసరములేదనియు నుడిచిరి.

ప్రభువుల సంస్కరణము

చాన్సిలరు విధానమును ఆపుజేయుట

లండన్, జూన్ 28:—ప్రభువుల సంస్కరణమునుగూర్చి ప్రజలలో నభిప్రాయము ఒకటిగ లేనందున ప్రస్తుతము చాన్సిలరు విధానమును ఆపుజేయవలమనిరి ప్రభుత్వమువారు. ధర్మచట్టములనుగూర్చి వక్తకున్న యధికారమునుగూర్చి చేయదలచిన ఏర్పాట్లను ప్రస్తుతము మానుకొనిరి.

ప్రభువు సంస్కరణములనుగూర్చి ఆజేపించు కొండరు కన్నకృణ్ణిపు సభ్యులు అభిశాసనశిర్షాను నకు సవరణను ప్రవేశపెట్టెదరు ఆరికచట్టమును ప్రవహించు బాధ్యతనుగూర్చి వక్తకున్న యధికారమునుగూర్చి పార్లమెంటు ఆక్షును సవరణజేయు మ నె ద మ ను కొ ను మ న్నా రు వా రు. ఏవోఒకవిషయకు ఒకపరిశోధన నుడిచిగారి ప్రభువుల సభను సంస్కరించుటగాని రాజ్యాంగవిధానమును సవరణను గావించుటగాని జరుగరాదనుచున్నారు.

మంత్రివర్గమువారు సంస్కరణములను గూర్చి తెలుపు మానవలను జాతీయ యూనియన్లు సంఘమువారు బలపరచుచున్నారనిరి. కాని ప్రజల ప్రతిభివక్షమువారు కామగ్నసభలో ఆలోచించినగాని ఏమియుచేయరాదన్న విషయమును చాలచుండి బలపరచిరి.

చాన్సిలరు విధానము తాత్కాలికమొనరియు బిల్లు ప్రవేశపెట్టుటకు పూర్వము ఆ పక్షమువారితో సలహా చేసెననిరి.

సర్ జిరాల్డు మాన్వెలుగారు జీను క్రిల్లు అను కన్నడు కొట్టికంకలకు ఆరునెలలు శిక్షను విధించిరి.

చిత్తరువును బహిర్గతముజేయుట

లండన్, జూన్ 28:—వి. జె. పటేలుగారు, బ్యాన్విస్ గారు సెంటు స్టీ ఫెను మందరమున చిత్తరువులను బహిర్గతము జేయునపుడు సభ నలంకరించెను. చిత్రకారుడు నైటుమాడ్ దిగువము నిచ్చి సత్కరించిరి.

నిరుడుకంటే ఇప్పుడు బ్రిటిషు బొంగునలలో ఎక్కువ బొంగు తయారగుచున్నదట.

సినిమా ప్రదర్శనములు

లండన్, జూన్ 28:—ప్రపంచములో పండుసరకులను, పరిశ్రమలను, అచట ప్రజలు ఎట్లు జీవనము గడుపుచున్నో చూపుటయందు సినిమా ప్రదర్శనములు యువకులనిమిత్తము ప్రదర్శించెదరు. లండనులో ఉన్న అన్ని పాఠశాలలు సరకా తో సినిమా పనిచేయును.

ఇండియా ప్రాముఖ్యతను "ఇండియాలో ఆటలు" అను ఫిల్మును బహుమతిచేసెను. దీనివలన మరింతయత్నము పెరుగును. సామ్రాజ్యములో నున్న భాగములందెల్లా ప్రజలు జీవితమును గడపుచున్నారో యువకులకు దెలియునటుల సినిమా ప్రదర్శనములను జూపెదరు. శుక్రవారమునాడు సామ్రాజ్యపంపన ప్రారంభించునట్లు.

సామ్రాజ్య కనడా ప్రభుత్వమువారు ట్రాన్సు అట్లాంటిక్ కు టోఫోను ప్రచారమును కనడాకుగూడ విస్తరింపజేయుటకు ఆలోచించుచున్నారు.

1927 నం! జూన్ నెల 30 వ తేది గురువారము

కలకత్తా, జూను 20:—కలకత్తా, ధక్కా, పాహ్లా
అల్లరులను పట్టుకొని సత్కర్మగ్రహమను జెయిలులో ఖయిదీ
లు పెంచుచును కారణమని బెంగాలు ప్రభుత్వనివేదిక తెలు
పుచున్నది. బోర్న్మిత్ స్కూలు డిల్ల రానున్న శాసనసభాస
మావేశమందు ప్రవేశపెట్టబడును. (ఫ్రీ ప్రెసు.)

పూనా, జూన్ 29:—భర్త భార్యను అనుమానించి పీడించుచుండ 14 ఏండ్ల యాయాతి భర్త కావరమునందు గాజుపోడి గలిపి పెట్టినను కేసుగఁదు మద్దాయి కుదుదల చేయబడెను.

నరసాపురం

(స్వకీయవిలేఖరి)

సర్ స్టేషన్ మాన్యువల్ నం॥ 27:—ఆర్థికశాఖామంత్రిగారు ఆర్థికశాఖామంత్రిగారు మనరాజధానిలో త్రాగుడును మొదలంటున్నట్లు తగిన ఆలోచన గావించుచున్నారని తెలియుచున్నది. త్రాగుడుపూర్తిగా మాన్యమైనది, త్రాగుడు ఎంతమంది జనానులను గుమాస్తాలను పుష్కలముగా ఉపయోగించుచున్నది. కేవలము తుపాకులు కావలసియుండునో మొత్తముమీద అదనపు ఖర్చు సాలు 1 కి పిన్నునో పెంపునో లుపవలెనని ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుగుచున్నవని తెలియుచున్నది. ఆ సిస్టం టు కమిషనర్లను ఇన్వెస్టిగేషన్ తగినశ్రద్ధ పూని వారివారికి తోచిన సలహాలు ఇచ్చుచు వారివారి కేంజీలకు ఖర్చులను వారికి కావలసిన ఖర్చులు తుపాకులు మందుగుండు సామానులను తెలియజేయుచున్నారు. కొంతమంది పెద్ద ఉద్యోగియులు ఒకేసారిమాన్యుటకుంటే 10 సంవత్సరములు గడువొసంగి అందుకు తగినట్లుగా క్రమపీఠక తగ్గించుచురావలెనని నూచించుచున్నారు. లెక్కచూడగా సర్కిల్ 1 కి సా 1 కి రు 15000 త్రాగుడు పూర్తిగా ఒకేసారి మాన్యమైనంటే అదనముగా ఖర్చువునట్లు కానించుచున్నది. కొన్ని కేంజీలు అపాయకరమైనవియు మరి కొన్ని కేంజీలలో అపాయములేకుండగనే మాన్యమవునవియు కన్పట్టుచున్నది.

తైలరీన్ల తపాలశాల

ఈ పాఠశాలకు ప్రధానోపాధ్యాయపదవి ఖాళీవచ్చిన సంగతి నిద్రవకే తెలియబడింది. ఆపదవికి 1వ అసిస్టెంటును ప్రస్తుతము హెడ్డుమాస్టరుగా ఆక్టింగుచేయుచున్నట్టియు శ్రీ త దీను ర్ని కోదండరామస్వామిగారిని ఒక సంవత్సరము వ్యతయ ప్రాజేవమీద సెల 1 కి రు 150 ల జీతమేర్పరచి తకాలయొక్క ఎక్సక్యూటివు కమిటీవారు ప్రధానోపాధ్యాయునిగా నియమించిరి.

ఈవిషయమున ఎక్సక్యూటివు కమిటీవారు దూరదృష్టిపరచుటకు పాఠశాలగతి ఏమగునో అనియు ప్రజలలో కొంత ట్టుకు భీతిగలిగినది.

తాలూకుబోర్డు

మాతాలూకుబోర్డుయొక్క సమావేశము మొన్నటిదినము శ్రీయుత గ్రంథి వెంకటరెడ్డి నాయుడుగారి అధ్యక్షత

కార్మికుల అమెరికా సర్కసు

గొప్ప ప్రారంభదినము—ఒకవారమురోజులు మాత్రమే

జూనునెల 30 వ తేదీ గురువారమురాత్రి 9½ గంటలకు

ఎస్సినేడు మైదానమునందు వేయబడిన డేరాలో జరుగును

40 మంది త్రాత్రి ఆర్టిస్టులకులరు. చాల జంతువులు గూడ నున్నవి.

ప్రపంచమునందు ప్రసిద్ధికెక్కిన సైకిలిస్టులు చేయు చమత్కారములు

వీరందరును యూరపునుండియేవచ్చిరి మోటారుపైనుండి ధుమకుట

డేరాలో ఎక్సక్యూటెలును, పంకాలును, వైల్డెను ఆర్చెస్ట్రాయను యేర్పాటుచేయబడిన. ఇవి యిదిరకు యిండి యాలో నెన్నడును లేవు.

టిక్కెట్లు రు 12—3—2—1. గాలరీ ఆరణాలు.

ఆర్. ఎస్. రావు,
మేనేజరు

క్రింద జరిగినది. నాయుడుగారి ఎన్నిక ఫోర్టుసెంటు బార్టిగేజి ట్టిలో ప్రకటనకాగానే జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుల ఆజ్ఞప్రకారము మాతాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులను స్వీకరించిరి. తమవద్ద చార్జి వచ్చివచ్చుకోలేదని తెలిపిరి ప్రెసిడెంటుగారు ఆక్షేపను గావించిరి గాని ఆ ఆక్షేపము నిరాకరించి నాయుడుగారు మీటింగును జరిపిరి. మహమ్మదు జియా ఉద్దీనుగారు ఉపాధ్యక్షుడుగా ఏకగ్రీవముగా బోర్డువారిచే నెన్నుకొనబడిరి. ఇక ఇతరవిషయములలో ముఖ్యమైనది లంకలకోడేరు గ్రామములో ఆయుర్వేద ఔషధాలయమును బోర్డు అధ్యక్షులను పోషించుటకు ఒప్పుకొని అందుకు కొనిన ఔషధముల విల్లు మొత్తము రు 200 లను బోర్డువారు కాంక్షను జేసిరి. లంకలకోడేరు భీను వరంబోర్డునుండి జిల్లావిభజనసంబంధమున మాబోర్డును జేర్చబడినది. అక్కడ ఆయుర్వేద ఔషధాలయమును భీనువరంబోర్డు వారు క్రిందటి జనవరిలో కాంక్షనుజేసిరి. ఇప్పుడు మాబోర్డు వారు దానినే పోషించుటకు ఒప్పుకొనిరి. మాజిల్లాకు నూతనముగా ఎడ్యుకేషన్ కౌన్సిలుకు గవర్నరు పెంట్లు కాంక్షనుజేసిరి. ఆ కౌన్సిలును మాతాలూకాబోర్డు తరపున శ్రీయుతులు గ్రంథి వెంకటరెడ్డి నాయుడుగారున్నా బోర్డు వెంకటసుబ్బారావుగారున్నా ప్రతినిధులుగా మున్న సమావేశములో మాతాలూకాబోర్డువారిచే నెన్నుకొనబడిరి

Accountancy.

London Diploma Courses in Rs. 6 by Post.
Apply Prospectus. C. C. Education
3691 P. O. Junnar 5, (POONA)

వట్టు వస్త్రములు

మా పనిశాలలో వేపు సిల్కు కుబ్బుల కండువాలు, పెద్దపన్నాలో పొత్తుపంచలు, ఆడ కట్టుపంచలు, లక్కశాయి ఆర్ట్వట్టు తాప్తాలు మంచి నాణ్యమయ్యి రకములు తయారు అవు తూయున్నవి. ధరల్లు వివరములకు వ్రాసిన పంపబడును.

కస్తూరి బ్రదర్స్. పాలగుమ్మి, రాజోలుపోస్టు.

(1)

బావులతో నిమిత్తము లేకుండ

బెంగాలు మైయర్సుపంపులతో మీ యిష్టము వచ్చినచోట పరిశుభ్రముగా జలమును పొందవచ్చును.

ఇంకను, ఆకుమల్లకు తోటలకు, వ్యవసాయమునకు పనికివచ్చు చేతి పంపులు, మరపంపులు మానవద్ద అనేకములు గలవు.

వలయువారు:—

ది లిమాయి బ్రదర్స్ లిమిటెడ్

మైయర్సుపంపులకు సోలుయేజెంట్లు,

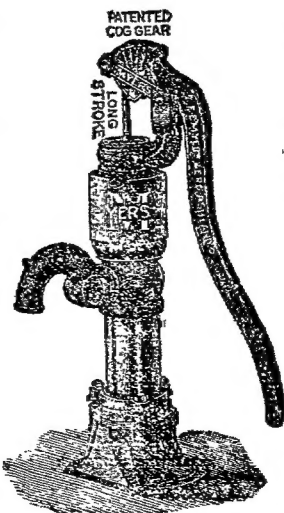
1/173 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

లేక

వైండు అందు కో,

2454

కృష్ణా, గోదావరి, గుంటూరు జిల్లాలకు యేజెంట్లు, బెజవాడ, అని వ్రాయవలయును.

కావలెను

కష్టపడి, సామర్థ్యముతో పనిచేయునట్టి ఏజంట్లు ఉత్తరసర్కారులం దన్ని భాగములందును ఇండియాందు మిక్కిలి అభివృద్ధిదశలోనున్న భీమా కంపెనీయైన ది జనరల్ అస్సూరెన్సు సొసైటీ లిమిటెడ్ కు కావలెను.

సరియైనవారికి గొప్ప వరుమానముగలదు

Apply to:—V. RAMA RAO, B, Com,
(VORA & Co.)

Special Representative,
GENERAL ASSURANCE SOCIETY Ltd.

VIZIANAGARAM

వృత్తాంతలేఖలు

జగ్గయ్యపేట

(ఒక విలేఖరి)

తాలూకాబోర్డు మీటింగు

నందిగామ తాలూకాబోర్డు మీటింగు ఈనెల 25-వ తేదీన నందిగామ తాలూకాబోర్డు బిల్డింగ్ లో జిల్లావిద్యాసభకు యిరువురు సభ్యుల సన్నిహిత్యముగాను కూడినది. పదునొకండు సభ్యులు హాజరు.

మొన్నటి సభకు మాత్రమే అధ్యక్షులు లేక యధ్యక్షుల సభ్యుల నలంకరించిరి. చిరుమామిళ్ల వెంకటేశ్వరరావుగారిని, కన్నం సాయిబాబుగారిని జిల్లావిద్యాసభ్యులను అన్నికొనిరి.

మీటింగు ఏర్పడినందున ప్రక్రమముగా తేకనే నోటీసు చేసినందున ఈ ఎన్నిక అక్రమమైనదని ఒకరు నోటీసు యిచ్చినారు.

జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుని రాక

మాత్రముగా జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిన శ్రీయుత ధన్వాడ రామచంద్రరావు పంతులుగారు, కాశీ శ్వరరావు పంతులుగారు నందిగామ హైస్కూలు బిల్డింగు విషయములో శ్రీ ముక్త్యాల రాజావారితో సంప్రదించుటకు గాను దయచేయుచున్నారు. జగ్గయ్యపేట యూనియన్ బోర్డు వారు స్వాగతపత్రము నివ్వ నుద్దేశించినట్లు తెలియుచున్నది.

వర్షములు

ఈవత్సరము కాలమానము కొంతవర కనుకూలముగా నుండు నూనలు కానబడుచున్నవి. వర్షములు బాగుగా కురియుటలేదు. ఇంకను నీటికి యిబ్బందిగానే యున్నది.

బోర్డు హైస్కూలు

ఈ హైస్కూలునందు ఏడుగురు స్కూలుపైనుండు ఉత్తీర్ణులైరి. ఈనెల 27-వ తేదీ నీ స్కూలు తెరచినారు.

హిందీవిద్యార్థులకు

యోగ్యతాపత్రముల నొసంగుట

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాకినాడలో సభ

కాకినాడ, జూన్ 27:— నిన్న సాయంత్రమున కాకినాడలో శ్రీ వైందావారి గణపతిపుస్తక భాండాగార మం దిరమున గత మాడుపాల్లు సంవత్సరములనుండి మదరాసు హిందీ కార్యాలయమువారి హిందీ వివిధపరీక్షలలో ముత్తీర్ణులైన విద్యార్థులకు సర్టిఫికేట్లు నొసంగుటకు శ్రీ డి. కోటయ్య ఐ. ఏ., ఎల్. టి. గారి యధ్యక్షత్వక్రింద సభ గావింపబడినది. సభాత్వార్థము హిందీసభ్యులకు శ్రీ వైందా వెంకట నారాయణ జమిందారువారు అల్పహార విందొసగిరి. సభ్యుల చాయాపటము తీయబడినది.

మద్రాసు హిందీకార్యాలయమువారి రాష్ట్రభాషా పరీక్షయందు ముత్తీర్ణులైన శ్రీ సత్యవేంకట నుబ్బారావుగారి ప్రోత్సాహంతోనైన హిందీగీతాగనముతో సభ ప్రారంభమయ్యెను.

హిందీ భాషావర్ధకతను జనలకు దానివలన గలిగిడి నాగరికతాభివృద్ధియు కళాభిజ్ఞానము వీనినిసరించి అగ్రత్యుడు విప్లవముగ నుపన్యసించెను. అంగభాషలో వలెనే హిందీ భాషయందుగూడ సమస్త విషయములను పరివర్తనము గావింపబడుటలేదు ప్రస్తుతము భారతదేశ మంతటను విస్తారము వ్యాప్తిచెందియుండుటలేదు హిందీభాష దేశభివృద్ధి బాధకము. అందుచే నీభాష నలరచుకొని అందరి ప్రతిభలను నందలంపినదని అధ్యక్షుడు హెచ్చరించెను.

శ్రీ వెంకట నారాయణగారు సభ్యులకు స్వాగతమిచ్చి ఉత్తీర్ణులైనవారి నభినందించిరి. తాము హిందీ నేర్చుకొన్నందువలన గలిగిన పెక్కులాభమును ఉత్తరహిందూస్థానమున సంచారములో తమకగలిగిన యనుభవములను విశదపరచి ప్రతివారను హిందీనేర్చు యావశ్యకతను విశదపరచిరి. ఈరాజధానిలో దేయమహాజనసభ చేన్నపట్టణమున సమావేశము కాబోవుచున్నది. అందరికార్యక్రమములలో హిందీభాష యుపయోగింపబడును. అది బోధయగుటకుగాను శ్రీమముగా నా భాష నుచితముగా నేర్చుకొనుటకుగాను ఒక హిందీపత్రికగత తిని యేర్పాటుచేసెదనని ఒమిదార్థగారుచుచు చా గ్రామముచేసి ప్రోత్సాహపువాక్యములబట్టిరి. ఒకహిందీపత్రికలం దుత్తీర్ణులగునట్లైన శ్రీమత్ కె.ఎం. కృష్ణమూర్తిగారు శ్రీమత్ తాతార్యకమున భాషాములతో నొక సువర్ణపత్రమును సమర్పించెను. ఆపత్రమును అధ్యక్షుడు సంతోష పూర్వముగా ఆచార్యులవారికి నిచ్చిరి. (కరతాశ్చర్యము)

శ్రీమత్ ఆచార్యులవారు ఉపన్యసించుచు తమయొక్క సంతోషమును వందనములను తెలియజేసి హిందీభాషయొక్క సరిశత్యమును ఇకరభాషలను ప్రాకృతభాషావిజ్ఞులను హిందీని గల పెక్కుసంబంధములను దృష్టాంతములతో విశదపరచిరి. హిందీశబ్దాంత్య శ్రీ హిందీభాషాభివృద్ధిసము నందలి సౌకర్యములు నాయనలు హిందీభాషను రాష్ట్రీయభాషగా గావింపవలసిన విధిక్రమము, దక్షిణదేశమున హిందీభాషా ప్రచారము విరివిగాచేయుటకు ఏదేనివిధి సంవత్సరములనుండి తామిప్పు యమున జేయుచున్నకృషి వీనినిసరించి వివరించి ఆగస్టునెల మొదటివారముగా శ్రీశులసిదాసు జయతుర్వత్సనమున కందఱును వచ్చి జయప్రదముగా కావింపవలసినదని ఆచార్యులవారుకోరిరి.

ఈక్రిందివారికి సభాధ్యక్షుడు యోగ్యతాపత్రముల నొసంగగా వారు తమ యత్నసహాయము స్వల్ప యుపన్యాసములను తెలియజేసిరి:— సత్యవేంకట నుబ్బారావు (టీచరు) ను తాతార్య సోమరాజు (టీచరు), వైందా వెంకట నారాయణ (జమిందారు), సాగ్రామ రామచంద్రరావు, మంత్రాల సత్య నారాయణ హైస్కూలు ఎలిమెంటరీస్కూలు హెడ్మాస్టరు ఆమరావతి వెంకటాచార్యులుగారు (టీచరు) నిట్టల కామశాస్త్రిగారు (టీచరు), కప్పగంతుల వీరభద్రరావు, యంబిల్లి పుల్లయ్య లింగం, బుద్ధవరపు జగ్గరాజు (కంపెనీక్లాక్) నున్నా ను బ్బారావుగారు

జయప్రదముగ వందనార్పణములతో సభముగిసెను.

హైదరాబాదు వార్తలు

(ఒక విలేఖరి)

మహిళాసభలు

కేంద్రసంఘ సమావేశములతో బాటు ఆపరబడిన మహిళాసభ శ్రీమతి చాట్రాలి లక్ష్మీవరసమ్మగారి యాజమాన్యమున నూర్కాపేటలో జయప్రదముగా జరుపబడినది. విరుషి మణులు పలువురు సభా కార్యక్రమములలో బాల్సాని యుత్సాహము జూపిరి. నూర్కాపేట సభల యనంతరము లక్ష్మీవరసమ్మగారు నల్లగొండ హైదరాబాదు లోనగుతావుల గంభీర పన్యాసముల నొసంగి ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వముల విద్యాభివృద్ధికి విశేషించి తోడ్పడిరి. వీరి యుత్సాహము ప్రశంసాపాత్రము.

హిందూసంఘ సంస్కరణసభ

జూన్ 12-18 తేదీలలో శ్రీమతి సరళాదేవి చారురాణి టి.యె.గారి అధ్యక్షత్వక్రింద నీసభలు హైదరాబాదులో జయప్రదముగా జరుపబడినది. ఈసభను మహారాష్ట్ర సంస్కరణసభ యనవచ్చును. కార్యనిర్వహణమున బాల్సాని వారందరు మహారాష్ట్రలే. గ్రంథాలయోద్యమమునెడ నైజాము దొర తనమువారు మాపు ప్రాస్థభావము తీవ్రముగా విమర్శింపబడినది. కేవలసాంఘికములే గాక సంఘసంబంధము లగు రాజకీయాలములగుడ నిందు చర్చింపబడినది సభా నిర్వహణ మన నుత్సాహము జూపిన హైదరాబాదు సింహ మనబడు, బారిష్టరు రామచంద్రనాయకుగారియెడ సంస్కారప్రియులు కృతజ్ఞులు కాగలరు.

రజతోత్సవ అనుబంధసంచిక

ఆనుబంధసంచిక ముద్రించుటకు కార్యనిర్వాహకవర్గము వారు తీర్మానించి పనికారంభించినారు. ఇది భారతీయజాతిలో 100 వుటలందాను. రజతోత్సవాధ్యక్షులకు కావ్యంక గౌరవతీ కాన్సులవారి యుపన్యాసములు ఇతరవర్గల యుపన్యాసములు సభ్యులకు సంబంధించిన చిత్రపటములు మహిళాసభాధ్యక్షురారి యుపన్యాసములు ఆంధ్రదేశమునందలి చారిత్రిక ప్రదేశములలోనను వ్యాసము లిం దుండును. రజతోత్సవసంచిక రు 2 లకు కొనవలసి కీసంచిక యుచితముగా నొసంగబడును. పశ్చిమంధ్రదేశమునందలి ఆంధ్ర వికాసము నరయగోరు ఆంధ్ర మహాశియు లీ సంచికలను రెంటిని జరుపుట యుక్తము.

గోలకొండ పత్రిక

హైదరాబాదునుండి హైదరాబాద్ పత్రికగా సంవత్సరమునందు పనిచేయుదున్న యొక పత్రికకు సంబంధించిన జుర్రురపు ప్రతాపరెడ్డి టియె, బి.ఎ.గారు లునుసంపాదకత్వమును మిందుకొని న్యాయవాదిత్వము నిర్వహించుటకు కర్ణాటక నున్నారు. పుంజుకుల కెంతయు విచారకరము. శ్రీ సౌమ్యులు, నిరంజనబులు. పత్రికను సర్వవిధముల యోగ్యగ నిర్వహించుచున్న సాధ్యత్వములు. ముం దీపత్రికాభావము జయప్రదముగా నిర్వహింపబడుటకు గార్యనిర్వాహకముగా మేర్పడిన విషయ శ్రీ ప్రతాపరెడ్డిగారిని గౌరవించుటకు శీర్షికలుగ భ హైదరాబాదులో ఆంగ్లనాయకులు జరుపనున్నాడు.

రైల్వేమీటింగు

బోర్డింగునకు ఆముకొనియున్న పెద్దభాగ విద్యార్థుల బోర్డింగువారు కొనిరి. ఇప్పుడు దాదాపు ముప్పదియారు వేల వ్యయము చేసి గొప్ప గ్రంథాలయభవనము బోర్డింగు ఆవరణములో గట్టుచున్నారు. ఆజంటాలోని మందిరముల నమూనాలో నీమందిరము మనోహరముగ గట్టుబడుట యొక విశేషము. కొంతకాలములో భవనము పూర్తి కాగలదు. ఇందు ముద్రితగ్రంథములు పూర్వచక్రపులు ప్రాచీనగ్రంథములు లోనగుచున్నావే సాధనములకు గూడ దా వొసంగబడు నని తెలియుచున్నది. రెడ్డియువకుల విజ్ఞానమున కిది యాదర్శప్రాయము కాగలదు.

శ్రీ కేమాదిరమణకవులు

మే 6 తేదీ మొదలు 26 తేదీవరకు ఈ జంతుకవులు ఆంధ్రపరిశోధకసంఘముకొరకు సేకరించిన కాసనములు కిది ఎత్తివ్రాసిరి. 10 గ్రంథములకు వివరములు వ్రాసిరి. కావ్యమారు మహాబూబునగరు మంతలములలో పర్యటనముగావించిరి. మొదటి వారు రాయచూరుమండలములోని అలంపూరు ప్రాంతములలో బర్యటనముచేసి 64 కాసనప్రతులు సంపాదించిరి. రెండవవారు మహాబూబునగరుజిల్లాలో 26 కాసనములు 82 తాళిపత్ర గ్రంథములు సేకరించిరి. దాదాపుగా జూన్ 15 వరకు పరిశోధనోద్యమమునందు పాల్గొని తమతమ ఉద్యోగస్థానములకేగిరి. వీరి నేపథ్య రాష్ట్రవాదులెంతయు గృతజ్ఞులు.

నంది గామ వార్తలు

(ఒక విలేఖరి)

బోర్డు హైస్కూలు పరీక్షాఫలితములు

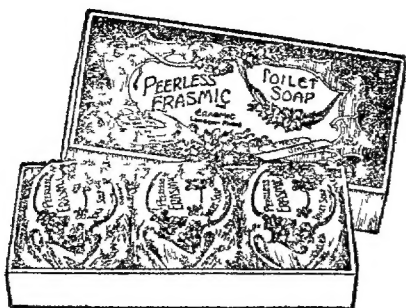
ఈ సంవత్సరము ఈ పాఠశాల పరీక్షాఫలితములు జయప్రదముగా నున్నవి. పరీక్షకేగిన పదునాలుగురు బాలలలో పదమూడుమంది బాలరు స్కూలుపైనుండు పరీక్షలో కెలు పొందిరి. పరీక్షాఫలితము లీ పాఠశాలలో స్కూలు పైనుండు పెట్టిననాటినుండి జయప్రదముగా నున్నవి. కొలంబి వాలములో శ్రీ ముక్త్యాల రాజావారు పాఠశాలభవనమును పాఠశాలకు నొసంగగలరని వివట కెంతయు సంతసించు చున్నారము. శ్రీ రాజావారి యాదార్యమునకు దార్యాణముగా భవనము పాఠశాలకు దప్పక యొసంగబడుననియు, హైస్కూలు అభ్యున్నతికి శ్రీరాజావారు తోడ్పడగలరని విశ్వసించుచున్నారము. ప్రకృతము హైస్కూలు ఎలిమెంటరీ పాఠశాలలోను లోకలంఘండు సత్రమునందును తెట్టబడుచున్నది. ఈపాఠశాలలో జేరు విద్యార్థులకు వేతనమునకు గూడ తొనకే సహాయము కమిటిచారిలన జరుగగలదు.

ఖద్దరు ప్రచారము

ఇటుగల విద్యార్థులు వాటాకు రు 5 లు సొంతముగా దాదాపుగా రెండునందల రూపాయలు జయచేసి పరిశుద్ధమణి ఖద్దరు తయారుచేయించియు, పట్టుయలుమండి వచ్చునది కొనియు కొన్ను ఖరీదులకు విక్రయించి ఖద్దరువ్యాప్తికి మిగులు వాటుపడుచున్నారు. ఖద్దరుకొనుసాపించి దాదాపు సంవత్సరమునది. రెండునందలరూపాయల మూలధనముతో ఇంతవరకు జేరుడువేరుపాయల ఖద్దరుకొనుట అమృతబ్రహ్మకను. ఇప్పుడు కొలంబి లూకాలో ఖద్దరు మేలరకము గజము 0-8-0 లకు సామాన్యరకము 0-6-0 లభించుచున్నది. చుట్టుపట్ల గ్రామములలో మేలరకము సన్ననూలు ఒక వేయిరూపాయలది నిలువయున్నది. మూలధనము లేక వాంతులే మూలవాండుతెన్ను ఖద్దరు కొనకపోవుటయు వారు తిండికిలేక యేచాకధరకాఅమృతకొని యాయోద్యమమునెడ నిరుత్సాహు లగుటయు తెట్టించుచున్నది. ఖాదీబోర్డువారి విషయములో శ్రద్ధగొని ఖాదీభాండాలన్నామిదుమలయో యీస్థానకు సహాయముచేయుటయో చాలవలసినదని.

2126 ఆర్థరసాయనశాల ముక్కల; కృష్ణ.

ఇది అమోఘమైన సబ్బు

PEERLESS
ERASMIC
The Dainty SOAP
2039

పీటియొక్క సుగుణములను గుఱించి యిదివర కే అందరికిని
బాగుగా ఎల్లచోట్లయందును తెలిసియున్నది
అట్లు తెలియని వారు ఆలసింపక తక్షణమే

మా లోక మయహార కస్తూరిమాత్రలను

Regd TradeMark ద్వారా, ఒకవంతు వాడిన మీరు మిక్కిలి కృత్రిమచంద్రని మా నిశ్చితాభిప్రాయము ప్రతిదినము ఆడుగుదే
మాక చెప్పుచున్న ప్రశంసాపత్రములే ఇందుకు ప్రబల నిదర్శనము

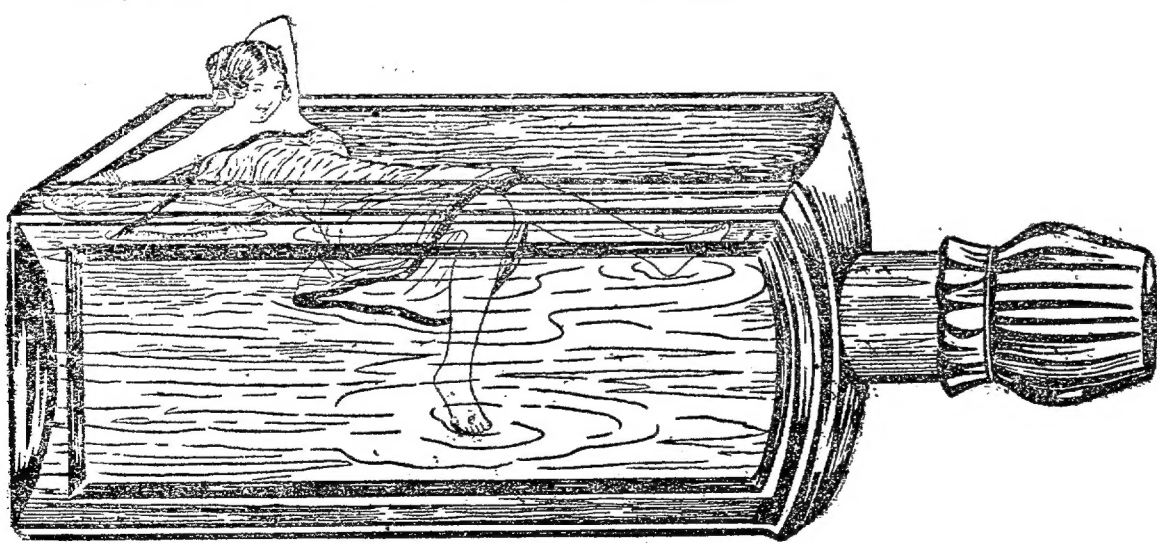

ఇది మేలైన కస్తూరి, మంచనపువ్వు, అపూర్వమైన ఓషధులు మొదలగునవి చేర్చి, కాస్తూరిక్రమగా తయారు
చేయబడినది తాంబూలముతోగాని, ఎడిగాగాని ఉపయోగించవచ్చును పలువిధజ్వరములు, దగ్గులు, కీరలము, అజీ
ర్ణము, ప్లేగ, కడుపుజ్వరము, కడుపునొప్పి కిల్లల పడికము, ప్రక్కల ఈడుపు, అగ్నిమాంద్యము, మలబద్ధము
బలహీనత మొదలగువాటికి వైద్యాయుధమువలె పనిచేయును స్త్రీలు పసికొల్లలు ముసలివారు మొదలగువారికి
అవృతసమానము 250-300 మాత్రలు గర బుడ్డి 1 కి ధర్మ 0-4-0 పొట్టుఖర్చు 0-4-0 6 జి పొట్టుఖర్చు
తో సహా రూ 1-8-0, 12 కి రూ 2-8-0, 25 కి రూ 5-8-0

భీష్మ రత్న పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, ప్రొవైటరు.

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

జి బ కు సు మ తై ల ము
వేసవికాలమందు హాయిగా సుండును.

ప్రతిదినము మీరు స్నానమునకు, టాయిలెట్టుకు దీని నుపయోగింపుడు.
వృద్ధిలో నున్నట్టి దుకాణము లన్నిటియందు ఇది విక్రయించబడుచున్నది తేనివో
ఈ దిగువ విలాసములందు దొరకును.

C. K. Sen & Co., Ltd., 29, Kolutola, Calcutta.
MADRAS DEPOT —MADRAS AGENTS Co 18, SAIDOJI STREET, POST BOX 277, MADRAS

మహర్షిదేవేంద్రనాథ తాకూర్ గారి స్వీయచరిత్రము

(గ్రంథకర్త — మొక్కపాటి రామమూర్తి గారు)

ప్రతివ్యక్తియు ముఖ్యముగా చదువ దగినది. 214 పేజీలు } ధర రూ 2 8
నిందుకాల్గికోజెందు థెడర్ పైటు కాగితములు } పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, 7, లంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు.

AMRUTANJAN

BEST INDIAN PAIN BALM

Price Annas 10 only.

AMRUTANJAN DEPOT.

BOMBAY & MADRAS.

కామ చిందు (రిజిస్టరు చేయబడినది)

ఇది పోగొట్టుకొనిన యౌవనమును 15 నిమిషములలో
తిరిగియిచ్చును గాన మీరు నవవృద్ధివనమును ప్రపంచమును
పొందగలరు 24 మాత్రలు గల బుడ్డి 1 కి ధర్మ 1-0-0
కామచిందు ఛార్మసీ,

2/39 చెంగల్వరాయ మొగలిపేటి, తిరువళ్ళిక్కేణి, మద్రాసు

మదనకామేశ్వరిలేహ్యము

బలహీనులపాలిటి కల్పవృక్షము— మేహము, నిక్కా,
నిస్సత్తువ, కుక్కనవ్వుము, అతిమూత్రము మొదలగువాటిని హరి
మంచి బలమును, వీర్యవృద్ధిని, సంభోగశక్తిని, సంతానము
గలిగించును 2 డబ్బీలు చాలును 20 తులముల డబ్బీ రు 1
పాలకుగంధిలేహ్యము— రక్తకుడికి శ్రేష్ఠమయి
సహమేహము, మేహపాడలు, మచ్చలు, యితరచర్మరోగము
క్షీణనోష్యులు, మొదలగువాటిని హరించును 4 డబ్బీలుచాల
20 తుల డబ్బీ రు 1—4—0 వి పి ఖర్చులు వేరు 8
పి.కె.సి అందు కో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిదేవి స్టోరా

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ గ్రంథములో జర్మనీగారడి, హస్తలాఘవము, ఆంగ్ల
జాలము, మంత్రశాస్త్రము, భూతవైద్యము, యంత్రముల
శేక తమాషాలు, విద్యోదవిద్యలు షుశుప్త్యుని మాయముచే
మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట,
లేనివైద్యులచేత మాట్లాడించుట, గాలిలో మనుష్యుని నిలుపుట
లగు విచిత్రములున్నవి దీనిచే మేజిక్ చేయగలరు వెల రూ
Mesmerised Talisman సంజివి దీనిధరించిన వ్యక్త్యు
ఆరోగ్యము, బలము, ధనలాభము, తెలివి, అదృష్టముని
పని చేయరును న్యాపారమున లాభమువచ్చును అనేక
మెప్పు పొందినది 1-కి రూ 1-8, 4-కి రూ 12-కి
పి ఆర్ జనార్దనంనాయుడు, ఒంగోలు (పంట్నార

త్యాగరాజ గ్రంథమాల

- 1 ఇదేమేపిల్లా ఈలాగు మారిపోయినావు 0
  - 2 అయ్యో నీవు నామగదా 0
  - 3 ఏమే ఒకరినుండియొకరు ఇద్దరముచేడిపోతిమి 0
  - 4 మద్యపానము 0
  5. శ్రీ త్యాగరాజాష్టోత్తర శతనామావళి, ఆంజనేయ
స్తోత్రము, త్యాగరాజ చరిత్రము. 0-4
- ఈగ్రంథములు తెంగళూరు నాగరత్నముచే రచియిం
బడి చదువుటకు హృద్యముగా నుండును. వలయువా రీక్రిం
చిరునామాకు వ్రాసికొనవలయును
త్యాగరాజ గ్రంథమాలా కార్యస్థానము
(8705) శ్రీనివాసయ్యరపేటి, మద్రాసు